

MAGYAR HÍRLAP

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 15.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Gafencu külügyminiszter találkozója a jugoszláv külügyminiszterrel

Hivatalos közlemény a két diplomata között folyt tárgyalásokról

Belgrádból jelentik: Gafencu román és Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter megbeszéléseiről hivatalos közleményt adtak ki. A közlemény így hangzik:

— Abból az alkalomból, hogy Gafencu külügyminiszter látogatást tett Cincár-Markovics külügyminiszternél, a két miniszter eszmecsere folytatólag a két baráti és szomszédos államot érintő kérdésekről, különös tekintettel

arra, hogy az utóbbi időben mindkét miniszter megbeszélést folytatott a nagyhatalmak képviselőivel és több európai államférfival. Gafencu és Cincár-Markovics megállapította, hogy azt a békepolitikát, amelyet Románia és Jugoszlávia, valamint baráti és szövetségesei a teljes egyetértés szellemében folytatnak, kelendőképpen értékelik és az minden nagyhatalom megértésével találkozik.

Német és olasz állásfoglalás a lengyel külügyminiszter beszéde után

A német külügyi félhivatalos kifejti, hogy a német-lengyel egyezmény ideje alatt Németország ellen nem lett volna szabad szerződést kötni

Berlinből jelentik: A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz péntek esti száma Beck lengyel külügyminiszter beszédével foglalkozik.

— Beck megkísérelte — szól a cikk, — igazolni azt a fordulatot, amely a lengyel politikában március óta bekövetkezett. A német-ellenes tüntetések megmutatták, hogy a német-lengyel jóviszony teljes megszűnésével kell számolni, ami csak zavart okozhat Lengyelország külpolitikai helyzetében is. Kár volt Pilsudski bölcs irányvonalától eltérni. Ha azt hiszi a lengyel külügyminiszter, hogy Németországban megértést és türelmet talált az 1934. évi politikával való szakítás és az angol bekezdés politikába való belépés iránt, és abban a hitben van, hogy a maga részéről a német megoldási javaslat elutasítására nyomós okot hozott elő, akkor ki kell őt ábrándítanunk. Németország előtt érthetetlen, hogy Lengyelország különösen a kárpát-ukrán kérdésnek az ő kívánsága szerint történt rendezése után nem ragadta meg a német ajánlatot, mely kitörölle volna a versaillesi béke emlékét. Még ha olyan igazságtalanságot jóvá is tettek volna, mint amilyen Danzig elszakítása volt, megmaradt volna a versaillesi béke emlékét, mint amilyen életérdeke Lengyelországnak a tengerhez vezető kijáró. Danzignál nem is lengyel területről van szó, hanem olyan területről, amelynek német lakossága vissza akar térni a birodalomhoz. Egyébként az a körülmény, hogy egy kikötővárosnak hátsó területe van, nem igazolja azt, hogy az utóbbira igényt lehessen tartani lengyel terület címén. Különben Gdynia megépítésével igyekeztek ezt pótolni. Hogy Lengyelország tényleg fenyegetve lett volna Németország

részéről, mely az 1934. évi egyezmény szellemében az erőszak alkalmazásának minden gondolatát elutasította magától, a legrosszabb akaratral sem lehetett egy percig sem állítani. Anál meglepőbb Lengyelország magatartása, mikor nemcsak hogy mozgósított nyugati határára, — mely mozgósítást Németország nem hívta ki, — hanem politikájának megváltozta-

Hitler és Ribbentrop Berchtesgadenben együtt megtárgyalta a Beck beszédét

Berlini felfogás szerint még lehetőség van a tárgyalásra

Berlinből jelentik: Hitler kancellár és Ribbentrop külügyminiszter Obersalzbergben tartózkodott Beck lengyel külügyminiszter beszéde alatt. A birodalmi külügyi hivatal egy magas állású tisztviselője hallgatta a beszédet és annak tartalmát azonnal közölte a birodalmi vezérrel. Délután külön repülőgéppel vitte Berlinből a beszéd teljes szövegét Berchtesgadenbe. Hitler és Ribbentrop azonnal alaposan megtárgyalták a lengyel külügyminiszter beszédét.

A német közvéleményben nem váltott ki különösebb hatást Beck beszéde. Megnyugtatólag hatott, hogy Beck nem azonosította magát

tását azzal akarja indokolni, hogy a német-lengyel egyezmény megsértése nélkül valamennyi állammal tetszés szerinti szerződést lehet kötni, még a szerződési viszonyban álló Németország ellen is. Mert azt, hogy a lengyel-angol szerződés ilyen szellemben jött létre, nemcsak az egyezmény megkötését megelőző és követő angol, hanem a lengyel magatartás is mutatja, mely egy kizárólag németellenes koalíció félreérthetetlen irányzata.

A berlini lengyel ügyvivő pénteken este átadta a lengyel választ az április 28-iki német emlékiratra

Berlinből jelentik: A berlini lengyel követség ügyvivője péntek este 7 órakor a külügyi hivatalba ment és átnyújtotta Weizsäcker államtitkárnak az április 28-iki német emlékiratra adott lengyel választ szövegét.

Az olaszok ismét figyelmeztetik Varsót
a mérséklethez

Rómából jelentik: Az eddigi római benyomások szerint Beck lengyel külügyminiszter beszéde alig változtatott a helyzeten. A Giornale d'Italia-ban Gajda főszerkesztő felhívást intéz Varsóhoz, hogy ne tanúsítson merev ellenállást a német javaslatokkal szemben.

Francia hír arról, hogy Danzig vezetői
Hitlerhez utaztak

A németek ezt a hírt cáfolják

Berlinből jelentik: Egy francia hírszolgálati ügynökség azt a hírt közölte, hogy Greiser, a danzigi szenátus elnöke és Forster körzetvezető péntek délután Berchtesgadenbe érkezett s felkereste Hitler vezérkancellárt és Ribbentrop külügyminisztert. Berlini hivatalos helyen megállapítják, hogy a jelentés hamis. Sem Greiser, sem Forster nem tartózkodik Berchtesgadenben.

A Vatikán berlini képviselője másfélórás megbeszélést folytatott Hitler kancellárral

Münchenből jelentik: Orsenigo Cezáre pápai nuncius péntek délután másfélórás megbeszélést folytatott Berchtesgadenben Hitler birodalmi vezérrel és kancellárral. A megbeszélés tartalmáról semmi sem került nyilvánosságra. Megbeszélés után a nuncius a birodalmi

kormány által rendelkezésre bocsátott repülőgépen visszatért Berlinbe. Berlini diplomáciai körök úgy vélik, hogy a nuncius búcsúlátogatáson volt Hitler kancellárnál és rövidesen végleg elhagyja eddigi állomáshelyét.

Meghalt egy nagy hithirdető

A romániai lakosság is fájdalmas megdöbbenéssel fogadta a hírt, hogy **Tóth Tihamér** veszprémi püspök, a keresztény hit nagy hirdetője egész váratlanul kidőlt az örök sorából. Pár nappal ezelőtt jött az első hír, hogy influenzában megbetegedett, s ez a betegsége végzetes súlyosságu lett. Mégis mindenki úgy szorította volna remélni, hogy jobbra fordul a nagybeteg állapota, s hogy a műtétek árán megszabadul a halálos válságból. A remény nem teljesedett. Szombatra virradó éjjel a nagy főpap a robbanó lefolyásu betegség kínjaitól megváltódott, kiszendetett és átköltözött az örök életbe, melynek olyan meggyőző szavú hirdetője volt földi életében.

Még csak ötven éves volt, a férfikor és a munkaképesség gazdag erőivel megáldottan járt a hívők serege előtt. Még sok ígéret volt ebben az életben, mely azzal a kihatással biztatott, hogy majd az öregség tapasztalataival is nagy tanácsadója lesz a tanácstalan lelkek óriási sokaságának. Súlyos veszteség az ő hirtelen kimulása, még pedig nemcsak a magyar közélet szempontjából, hanem az emberi művelődés általános érdekei szempontjából is. Amit ő eddig a szöszék magasából és írásai útján teljesített, az bizony ennek az emberi művelődésnek a lélekben való megújulását szolgálta. És szolgálta úgy, hogy messzeterjedő volt a hatása, s nem állott meg országhatároknál, sőt nyelvhatároknál se, hiszen írásai immár tizenöt nyelven terjedtek.

Hitszónoki működésének fölfelé ívelése egybeesik a technikai fejlődés legújabbkori csodájának, a rádiónak világszerte bekövetkezett gyakorlati tökéletesülésével. A hang szabad lett és a villamosság erejének a titokzatos-sága a mai nemzedék előtt bontakozott ki úgy, hogy az élő szót a föld egyik feléről a másikra tudja elvinni már a kimondás pillanatában. A magyar katolicizmus ígéhirdetése legjelentősebben, s talán legelőször Tóth Tihamér útján szólalt meg a rádióon keresztül. A templom közönségén túl az a nagy tér lett az ő hithirdető szavától visszhangos, amelyet maga a levegő is borít be mennyezettel és mindent átölelő templomkupolával.

Volt valami a Tóth Tihamér rádiós szentbeszédeiben, ami az emberi sorsnak ilyen átölelő egyetemességével tudott hatni. Még mindenki emlékezhetik azokra a templomi beszédeire, mikor a „Hiszek egy Istenben” tételeit fejtegette, hogy milyen odahajlás volt ez a hitellenre árvult szellemi és társadalmi élethez. Milyen föltárása az életet körülvevő földöntúli világosságoknak, a Mindenhatóhoz való közeledésnek és eljutásnak milyen óriási erejű útmutatása. Szegény és gazdag, tudós és tudatlan, hívő és kételkedő egyaránt meg tudta érteni ezt az útmutatást, s a megértésből következett a meggyőződésnek tömegessé válása, az Isten meglátásának és szerelésének a nagy lélekáramlása. Az élet napi kérdéseibe való belehajlással tudta Tóth Tihamér ígéhirdetése ezt az általános nagy szellemi hatást kifejteni. Ezzel lett ő az emberiség egyik nagy vigasztalója, a csüggegtségek eloszlatásának egyik nagy jótévője s az élet munkájának nemes irányok felé lendítője minden társadalmi rétegben.

Egész papi életének ez a hatékonyan és legmodernebb eszközökkel, legmodernebb stílusban is hatni tudó kiáradása volt az, mely emlékéit a késő nemzedékekben is áldottá teszi.

Dr. Tóth Tihamér 1889-ben született Szolnokon, régi nemesi eredetű családból. A teológiai doktorátust 1912-ben a pécsi egyetemen szerezte. 1913-ban a szentírás-tudomány és a héber nyelv tanára lett az egeri hittudományi főiskolán. A világháború alatt tábori lelkész s mint ilyen, számos kitüntetést szerez. 1925-ben a budapesti Pázmány Péter-egyetem hittudományi karának lett a tanára s 1931-ben a buda-

pesti központi papnövelde kormányzója is. XI. Pius pápa 1938 május 29-én címzetes püspökké és utódlási joggal Rott Nándor veszprémi püspök koadjutorává nevezte ki, majd Rott Nándor halála után, 1939 márciusában tényleges veszprémi püspök lett.

Dr. Tóth Tihamér elsősorban pedagógus volt és író. Főleg az ifjúság nevelésére írt közvetlen hangú és nagy pedagógiai érzékre valló műveket. Ezekkel tette híressé a nevét. Művei nemcsak magyar nyelven, hanem tizenöt külföldi nyelven is megjelentek. „Levelek diákjaimhoz” c. sorozata a diákvilág lelkiéletében közkedvelt útmutató lett. „Az intelligencia lelki-

gondozása” című műve mellett főleg összegyűjtött szentbeszédei jelesek.

Temetése hétfőn lesz Budapesten.

Köetei a katolikus irodalom gyöngyei voltak és azok is maradnak. Munkái: A tiszta ifjúság, A művelt ifjú, Ne igyál, A jellemes ifjú, Dohányzol? A vallásos ifjú, Krisztus és az ifjú, Az ifjúság lelki gondozása, A felnőttek lelki gondozása, A szekularizáció, Az Ur szőlőjében, Hirdessétek az evangéliumot, A keresztény házasság, Eugenika és katolicizmus, Krisztus király, A tízparancsolat, Hiszek egy Istenben, Hiszek Jézus Krisztusban, A szenvedő és győzedelmes Krisztus, Hiszek az egyházban, Hiszem az örök életet, Miatyánk, Üdvözlégy Oltáriszentség, egyenként és együtt is örök életű művek.

Irodalmi működése Magyarország határain túl is megbecsülést szerzett. Könyvei immár 15 nyelven: angol, cseh, flamand, francia, holland, horvát, lengyel, litván, német, olasz, román, szlovén, szlovák, spanyol és ukrán nyelven teljesítik nagyszerű missziójukat.

Nagyjelentőségű módosítások a hadsereg szervezetéről szóló törvényben

Bucurestiből jelentik: Rendeletörvény útján a következőkben módosították a hadsereg szervezetéről szóló törvény 63. és 64. szakaszát.

63. szakasz. A hadügyminisztérium elrendelheti a törvény 32. szakaszában feltüntetett célra a tartalékosok és a népfőkelők (militia) fegyveres szolgálatra való behívását. A tartalékosok behívása minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján, a népfőkelőké pedig királyi dekrétum alapján történik. A tartalékosok három, egyenként 30 napos fegyvergyakorlatra hívhatók be az egész idő alatt, míg ebbe a kategóriába tartoznak. A népfőkelők (milicisták) egyetlen, 30 napos fegyvergyakorlatra hívhatók be azon idő alatt, míg ehhez a kategóriához tartoznak.

64. szakasz. Ha a kiképzés ezt szükségessé teszi, a 63-ik szakaszban előírt behívások időtartama meghosszabbítható és megismételhető a behívás a szükségnek megfelelően. A csapatles-

tek létszámának időszaki megerősítésére a behívások bármikor, meg nem határozott időtartamra eszközölhetők, ha ez szükségesnek mutatkozik.

Tóth Tihamér legszebb könyvei:	
Hiszek egy Istenben	240 lej
Hiszek Jézus Krisztusban	240 „
Hiszek az Egyházban	240 „
Hiszem az örök életet	240 „
Krisztus Király	240 „
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	240 „
Tízparancsolat I.	240 „
Tízparancsolat II.	240 „
Miatyánk	280 „
Üdvözlégy Oltáriszentség	223 „

Alkonyodik...

Irta: Szilárd János

Adelheid, Kisvirág, nem is hiszed, mily kedves voltál!...

Most, amikor innen, az íróasztalom mellől, a nyitott ablakon kinézek a csöndes estébe és azon a busan permetező keddön át, amit úgy hívunk, hogy emlékezet, huszonöt elviharzott év távolabel visszatekintek rád, megfájdul a szívem, mint akkor, amikor ott künn, messzi Németországban, az ódon diákváros halkszavu utcájában, őszel s alkony idején megfogtam a kezét leveleit cöhajítva hullató öreg platán alatt s mert ott, a gimnáziumban a német nyelvtant és irodalmat szeretett nagybátyám tanította, minék következtében egy kukkot sem tudtam németül, így szóltam tehát hozzád esdeklő rémülettel és talán könnyekkel: is a szememben:

— Izé... Liebes Fräulein!

Mert ennyit azért tudtam.

S mikor te erre végigmértél engem és — mint jólnevelt kisleányokhoz illik, — halálosan megserződve elfordultál, de azért egy kicsit állva maradtál, én ismét megragadtam a kezét és felzokogtam, persze, magyarul:

— Kisvirág!...

— Emlékszel, Adelheid?

Te akkor valamélyről, de egészen mélyről, talán az édesanyád tapasztalt szívéből fakadt aeszonyi ösztönöddel megérezted, hogy egy ártatlan és árva gyerek esdekel hozzád a nagy idegenben, ahol senki sem érti és nem ütöttél nyakon, hanem rám néztél s hangodban a dajkák kegyes szánalmával így sóhajtottál:

— Oh, du Ezell!...

Mert te egészen más Adelheid voltál, Kisvirág, mint általában a német Adelheidék és Hildegárdok szoktak lenni. Ezt még a föltűntünk elvitorlázott huszonöt év távolából is felelősséggel állí-

tom. Kisvirág, hiszen, most már bevallom, mielőtt veled ezen a bánatos őszén találkoztam volna, a Pleise partján már megfogtam a kezét egy másik Adelheidnek és neki is elzokogtam könnyben azó szemekkel, hogy Kisvirág, pedig... minék tagadjam... ez a másik Kisvirág egy egész fejjel magasabb, egy egész róffel szélesebb és legalább egy egész évtizeddel idősebb volt nálam és felháborodásában... de az éince egészen kizárva, hogy örömhében... akkorát kurjantott rám, hogy ez a hang még sokkal nagyobb virágnak, mondjuk, a mi bihari kondásainknak is becsületére vált volna.

De te nem is voltál, Kisvirág. Te egy egész fejjel kisebb voltál nálam, Kisvirág, karcsu, mint a rigófütyű és szőke, mint májusú pázeiton az árnyék... egy kis darab tavasz támadt ott körülötünk a platán alatt, az ősi estében, Kisvirág... igen, te ennek az idegen és pogány szónak a muzsikájából megértted, hogy élnek valahol emberek, akik csak nagyon kevés dolgoknak és személyneknek, violának, vadrózsának, szarkalábnak, pólyágyerekeknek és piruló lányoknak mondják, hogy Kisvirág és te nem is nagyon tiltakoztál, csak elpirultál, amikor ügyetlenül átkaroltalak... so ein Frechheit! — mondtad, de igen-igen halalkan... és megcsókoltalak...

Kisvirág!...

Emlékezel-e? Szegény professzor nagybátyám cthon éveikig hullajtott verítéket, amíg nagyvívárra Schiller „Die Glocke” című s általánosán utált versének első sorát félig bemagoltam — Fest gemauert in der Erde... akkor sem tudtam többet belőle, de ma sem — és te rövid pár hét alatt úgy megtanítottál németül, hogy decemberben, amikor a hegyestetőjű német házakra leest az első hó, ettől a fehér esődtől megígérve, befűtöttem a döhos kis diákszobába s a duruzsoló kályha mellett, a langyos melegben, lábaidnál térdelve, saját szerzeményű német költeményeimet szavaltam neked...

A ciklus címe ez volt: Die kleine Blume...

Emlékszel, Kisvirág?...

Május 26-ikára összehívták a Szovjet országgyűlését

Molotov, az újkülügyi népbiztos nyilatkozik a külpolitikai irányról

Moszkvából jelentik: Litvinov bukásáról egyébként még ma sem tudni semmi biztosat.

Molotov kinevezése viszont azt jelenti, hogy a Kreml közvetlenül kezében kívánja tartani a külpolitika irányítását. Május 26-ára összehívták a Szovjet legfelső tanácsát és valószínűnek tartják, hogy Molotovnak már előbb is alkalma lesz nyilatkozni külpolitikai irányáról.

Diplomáciai körökben valószínűnek tartják, hogy Litvinov távozása a szovjet-diplomá-

cia kebelében nagyobb változtatásokat von maga után.

A szovjet új távolkeleti politikája Japánnal kerülni akarja a surlódást

Sanghaiból jelentik: Sanghai kínai körökben Litvinov bukása azt az aggodalmat keltette, hogy Szovjetország keletázsiai politikája új utakra tér át. A kínai lapok ezt azzal magyarázzák, hogy Stalin igyekszik elkerülni a Japánnal való minden surlódást.

Molotov, az új külügyi népbiztos még nem jelentette be a külföldi diplomáciai képviselők előtt hivatalba lépését és így még azok sem kértek nála kihallgatást.

A Curentul vezércikke a Litvinov távozásával várható német-orsz gazdasági együttműködésről

Pamfil Seicariu a „Curentul”-ban figyelemreméltó vezércikket írt Litvinov bukásáról. A következőket mondja:

— Egyik előző cikkben kiemelttem, hogy Németország Főhrere legutóbbi beszédében még csak célzást tett Oroszországra. Ez nem történhetett feledékenységéből, mert lehetetlen Lengyelországról beszélni anélkül, hogy ne merüljön fel a szónok előtt a hatalmas orosz szomszéd képe. S ha Hitler még sem említette meg, ez csak stratégiai elmellőzés lehetett. Egy világjelentőségű beszédben, amelyet az egész világ lélekzetviesszafójtva várt és hallgatott, nem lehet ilyesmit elfelejteni anélkül, hogy a feledést különleges érdekek ne kívánták volna meg. Szovjet-ország nememlése Hitler beszédében tehát bejelent valamit. S minthogy Németország vezére közismerten szűkszavú gyónó, s minthogy gyakran legközelebbi munkatársainak se vallja be gondolatait és szándékait, nem könnyű behatolni halgatásának titkába. Es ime, Beck külügyminiszter beszédének elhangzása előtt bekövetkezett Litvinov váratlan lemondása.

— Be kell vallanunk, hogy sohasem visel-

tettünk nagy rokonszenvvel Litvinov iránt. De azért el kell ismernünk, hogy a szovjet volt külügyminisztere tevékeny tényezője volt Szovjet-ország európai politikai problémáiban való részvételben. Minthogy Litvinov nem volt orosz, nem tudott megbékülni a szovjet elszigetelődése gondolatával. Mint ahogy minden galíciai gettobeli zsidó vágyálma, hogy leveesse a kaftánt és frakkban jelenhessen meg Párizsban és Londonban. Azt mondhatnánk, hogy Sztalin misztikus, zárt, elszigetelődést kívánó szellemével, mely elvane minden kapcsolat felvételének a nyugattal, ezembelhelyezkedett Litvinov együttműködési akarata, mondhatnánk európai irányzata. Litvinov hitt a kollektív biztonság gondolatában és egyike volt a Népszövetség legteljesebb híveinek.

— Az utolsó nyolc esztendőben az európai politika legtevékenyebb tényezője volt és kétségkívül pártfogolta a szovjet-demokrata összefogást a totális nemzeti államokkal szemben. Litvinovnál ennek az összefogásnak a pártfogolását azok az egyéni szempontok is magyarázzák, amelyek faji alapon bírták a német fajvédő politika ellen állásfoglalására Németország legmegbízhatóbb ellen-

sége volt tehát; a német-ellenes koalíció legbiztosabb híve. Ezért idézett elő akkora zűrzavart Litvinov lemondása. Szovjetország külpolitikája ezután ismét titokzatoságra burkolódik. Semmi remény sem lehet aziránt, hogy ezt a külpolitikát a jövőben olyan irányvonalon folytatják, amelyen Litvinov annyi hozzáértéssel és eréllyel haladt.

— A francia sajtó egy része meg van győződve arról, hogy ez a lemondás azért történt, hogy a Szovjetország, Anglia és Franciaország közötti megegyezés létesítésére irányuló tárgyalások ütemét meggyorsítsa. El lehet-e azonban képzelni, hogy Litvinov nehézségeket támasztott volna a tengelyellenes összefogás megteremtésével szemben? A szovjetország külpolitika vezetésében bekövetkezett ezenélyi változás magyarázatát tehát máshol kell keresni.

— Végeredményben Szovjetország külpolitikáját csak saját érdekeinek parancsszava vezérelheti. S melyek volnának azok az érdekek, amelyek Oroszországot a Németország elleni összefogásban való részvételre készítenek? Miért ne számolnánk egy orosz-német gazdasági együttműködés lehetőségével? Annál is inkább, mert a német és orosz gazdasági élet szükségletei sok tekintetben kiegészítik egymást. A termelvények kicserélődése a két ország között igen nagy mértékben lehetséges. A német nagyipar megkaphatja Oroszországban mindazt a nyersanyagot, amire szüksége van — ne felejtsük el — a petroléumot is. Fel lehet-e még már tételezni Sztalin elvtársról, hogy a nyugati demokráciák liberális eszméikre kedvüket olyan összefogáshoz csatlakozzák, amely végtelenen és kikerülhetetlenül csak háborúra vezethet?

— Azért Litvinovnak Beck ezredes beszédének elhangzása előtt történt leváltása különös jelentőségű. A Főhrer hallgatása s az a látható elégtétel, amellyel a német sajtó Litvinov bukását fogadja, arra a feltevésre jogosít, hogy Németország és Szovjetország között gazdasági megegyezés készül.

— Természetesen ez csak feltevés. De meg szoktuk már, hogy mindig az történik, ami a legvalószínűbbnek tűnik fel. Hát ha Berlin és Moszkva érintkezési pontokat talált, amelyek a Szovjet közbe-nem-lépését eredményeznék háboru esetén?

— Bizonyos, hogy ismét az egymásután következő külpolitikai meglepetések korszakában élünk. Litvinov eltávolítása túlhaladja jelentőségében Beck válaszbeszédének fontosságát. Messze kimagaslik ez az utolsó események közül, mert Litvinov távozása valamilyen irányban világosságot vet Oroszország politikájára. És Szovjet-országgal kapcsolatban minden feltevés valószínű.

Hanem, ami ezután következett, az már lesújtó volt, Kisvirág...

Oh, én gyalázatos!... Te megtanítottál engem németül, de bizonyára nem azért, hogy a többi Adelhiddel is meg tudjam érteni magam...

Hálátlan dolog a nyelvtanítás, Kisvirág! Te csak magadnak tanítottál meg németül és annak a tudományoknak, amit főled elajátítottam, kiterjedt germán rokonságod hölgyei látták a hasznát városzerte...

Mert amidőn a háziasszonyom leányának is elrebegtem térdre hullva, hogy: ich liebe Dich!... ezt a kettőnk számára készült tómondatot ő is azonnal megértette...

Aztán, ott a Neues Theater büfféjében a cukrászasszony is...

Meg ott a villanegyedben a szőrmekezeskedő szőke kislánya is...

S hovatovább mult az idő s hovatovább tornyosultak fejem fölött a lyukas szemeszterek, a goromba atyai levelek s a finom fiui adócségek, te annál jobban és jobban kiszorultál a német nyelvismeret áldásaiból, ezegény Kisvirág...

Eleinte lázadoztál. Emlékszem, egyszer... soha megérdemeltemben... nyakon is ütöttél...

Aztán sirtál...

Aztán eltűntél...

Aztán visszajöttél...

Es míg én a „Die kleine Blume” című ciklust írtam a lábainál szavalgattam... alázatosan ácsorogtál...

Jaj, gyalázatos bitang voltam, Kisvirág!...

En mondom neked, magyar diákok nem érdemes németül megtanítani...

Hanem azért mégis érdemes, Kisvirág, Hallgasd csak ide!

Igazán nem tudom — és remélem, te sem tudod, mert még most, a huszonöt év kódós távolából is letörném a derekadat, ha tudnád, Kisvirág, hogy milyen a lengyel, az orosz, a tallán, meg a többi diák, akik enenkelőtte husz esztendővel ve-

lem együtt nálatok búsitották jó szüleiket, én csak annyit mondhatok neked, Kisvirág, aki ma jobbak esetben többszörös és szigorú családanya vagy egy kishivatalnok vagy kiskereskedő oldalán, rosszabbik esetben már nagymama egy nagyhivatalnok vagy nagykereskedő oldalán és a legieslegrosszabb esetben pápaszemes és moralista vénlány vagy az én egykori szerelmes verseim és leprésett virágaim és egy megfakult fénykép nafalinillatú birtokában, Kisvirág... én csak annyit mondhatok neked: ha semmiért a világban, de azért érdemes magyar diákok németül megtanítani, hogy most, amikor az éjszaka beáramló csendjében ezeket a sorokat írom... könnyezek...

Ezek a könnyek nagy kincsei az életnek, Kisvirág!

Emlékszel-e?

Amikor ott az öreg platán alatt, az őszj estében fogtuk egymás kezét és néztük egymás szemét, kinyitott fölöttünk egy ablak s az ősz fejét kidugta rajta egy bácsi. És a nagy csendben hallottuk, amint így csinált:

— Óh... óh...

Akkor nem tudtam, hogy az a bácsi könnyeztet is...

Ma már tudom...

Mert ma este velem történt meg az a fatális eset, hogy kinéztem az ablakon... És az én szám-ból is elröppent akaratlanul, hogy:

— Óh... óh...

Mert az én ablakom alatt is platán van, Kisvirág... És a platán alatt... óh, óh!... csokolóztak...

Nincs vége a világnak, Kisvirág!... Folytatják, ahol mi abbahagytuk...

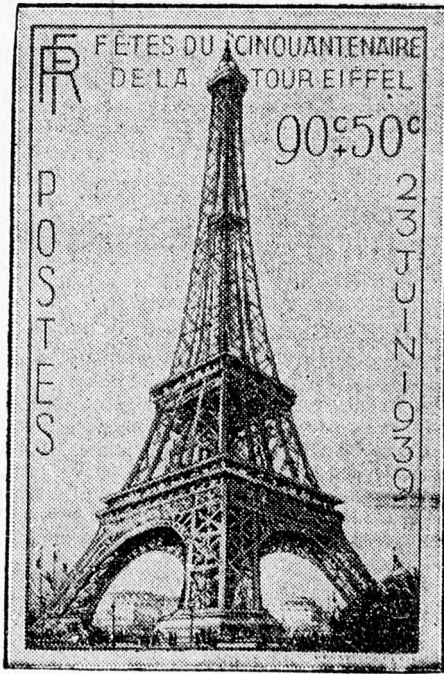
Es amikor valaki ennek, így az ablakból, éjjel, deresedő fejjel és fáradt szívvel örülni tud és nem önti el a halálos gyűlölet, ez a könny mérhetetlen kincse az életnek, Kisvirág!...

Pardon: Frau Adelheid!

Nagymama, kedves!...

Csukja be maga is az ablakát ott Németországban... Ne háborgassuk őket...

Joéjszakat!...

Ötven éve készült el Párizsban a világhírű Eiffel torony. Ebből az alkalomból a francia pósta szép emlékbélyegeket adott ki

Albert István riportja:

Látogatás a havasi Balánbányán, ahol a „rózsaércet“ fejtik

Balánbánya, május hó.

A baláni havasok csodálatos hegyláncolata: a Terkő, az Őcsém, Egyeskö és Nagybagmás, a „Székely Svájce“ aljában, Csíkszentdomokostól tizenegy kilométerre fekszik a megközelítőleg ezer lelket számláló rézbánya-telep, az egyházi és világi közigazgatás tekintetében Csíkszentdomokos községhez tartozó Balánbánya.

Az itteni havasokban bőségesen található „rózsaérc“-et, a tizenkilencedik század első éveiben egy havasi pásztor fedezte fel. A pásztor többször meglepődve látta, hogy a Balán-havas sziklabércetetőin kisebb-nagyobb kiálló csapok csodálatosságon ragyognak a napsütésben. Több sem kellett, egyszerű pásztorezévé arra gondolt, hogy terméssarany csilloghat a nap aranyúhatagában. Addig ügyeskedett, míg annyira megközelítette a hegygerinc szélét, hogy baltájával leüthetett egy csillogó csapot. Jól elrejtve, személyesen utazott fel „a kormányhoz“ és bemutatta az „aranyat“. Szakértők azután könnyen megállapították, hogyha nem is terméssaranyról, de aranyatérő fémről: vörösrézről van szó.

A pásztornak a felfedezésért azonnal megfelelő évdíjat állapítottak meg. Ezzel azonban nem volt szerencséje az egyszerű tanulatlan havasi pásztornak, mert ravasz rokonai mindenféle babonával becsapták, magukhoz kerítették az évdíj-utalványt és ők vették fel az esedékes részleteket. A pásztor a lehető legnagyobb nyomorban pusztult el.

Megindul a bányászat

A kormány Reichensteini Miller János és Helbing András kincstári biztosok és Lüdelshaim kapitány útján kibérelte az érceret tartalmazó hegyeket és 1807-ben megindult a bányászás. Azonban olyan gyenge eredménnyel, hogy a kormány csakhamar túladott a bányán, amit egy Zakariás nevű örmény-család vásárolta meg ötezer váltóforintért. A Zakariás családnak már nagyobb szerencséje volt. Nagyobb kockázattal ugyan, de jelentékeny beruházásokat eszközölt. Akkori viszonyoknak megfelelő gépeket, kohókat állított fel és idegenből hozatott szakértő bányamestereket, akiknek közreműködésével csakhamar virágzó üzemmé fejlődött a bányászat. A bányára szemet vetett időközben egy brassói szászokból és külföldiekből alakult részvénytársaság is, azonban

a Zakariás család kijelentette, hogy az üzemet nem adja el. Erre ez a társulat a Terkő másiak oldalán kezdett bányászathoz és olyan munkabérekét kínált, hogy a Zakariás család összes munkásai odamentek. Így Zakariások kénytelenek voltak átengedni a bányát a későbbben „szentdomokosi rézbánya-társulat“ néven működő idegen kereskedési társaságnak. A bányát ismét visszaszerezte a kormány, majd amikor a közüzemi kezelés ismét nem vált be, egy szebeni érdekközösség vette át. A bánya ebben az időben érte el virágkorát.

Akkor már mintegy ezer munkással dolgozott az üzem. A kitűnő minőségű vörösréz szekerekkel szállították Bécsbe. Még így is olcsóbb volt és jobbminőségű a felsőmagyarországi hasonló vörösréznel. Néhány év múlva azonban újabb és olcsóbb ajánlatot kapott Bécs úgy, a halánbányai ércere már nem tartott igényt. Ennek következtében az üzem forgalma leesőkent és sokáig üzemben kívül is állott a bánya. A háború előtt élénk üzemi élet indult, de a háború ismét szüneteltette. Ujabbban, korlátolt keretek között a nagybányai Fönix-művek folytatnak bányászatot, az olvasztást azonban már nem itt végzik.

Látogatás a bányásztemplomban

A vallásos bányászok és hozzátartozóinak lelkiéletére természetesen gondja volt az anyaegyháznak. A fenséges természeti környezetben, éppen az Egyeskö lábánál pompás kis templom épült. Az 1827-ben fából épült és később átépített templomot Fogarassy Mihály erdélyi püspök 1869-ben szentelte fel. A templom Nepomuki Szent János tiszteletére emeltetett. Gyönyörű szék, művészi értékű főoltárát Lengyelországból szerezte be az egyházközség, természetesen a bányavezetőség hozzájárulásával. A magas oltárszékény két oldalán két angyalezőbor látható. A dús aranyszínezett főoltár homlokzatán ott a bányászjelvény: a két egymásra helyezett kalapács. A bányászélet jellegzetes jelei különben az egész templomban fellelhetők.

Igen megható, — mondja Boga István csíkszentdomokosi plébános, aki Valovics István segédlelkessel látja el a község lelkipásztorokdási, vallásoktatási munkáját, mint filiális egyházközséget, — a nagypénteki szent-sír hagyományos őrzése, valamint a feltámadás és az Úrnapi körmeneteinek végrehajtása. A bányászok bányászruhában és teljes felszereléssel vesznek részt, igen szép rendben és fegyelmelzeten, ősrégi vallásos bányászénekeket énekelve, zenekaruk kíséretében. Jóleső érzés, hogy a bánya jelenlegi vezetősége is teljes igyekezettel és jóakarattal ápolja a hagyományos vallásos bányászszellemet nemcsak lelkiükben, hanem ősrégi külsőségeiben is.

Istentiszteleteket minden második héten tartanak. Vallásos egyesületek itt is igen tevékenyen működnek áldozatoslelkű asszonyok buzgólkodása folytán.

Katolikus iskolája is van a bányatelepnek

A főhatalom-változásig a magyar kormány tartott fenn többtanerős állami iskolát, melyet természetesen akkor a román kormány vett át. Boga István plébános, a vallásos, áldozatkész hívek segítségével itt is 1927-ben katolikus iskolát szervezett, mely ma is működik. Vezetője Barabás Áron kántortartó. Mint egy ötven gyermek látogatja szorgalmasan az iskolát. A vallásoktatást az anyaegyházközségből látják el. Működik természetesen állami iskola és óvoda is.

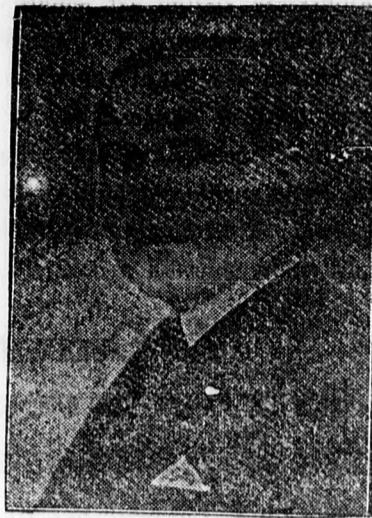
A lakosság jórésze itt is székely, de vannak bevándorolt idegenek is, akik azonban már teljesen idevalósiaknak tartják magukat.

Valami főséges és csodás istenfélelem fogja el a látogatót, amint a füstös, fekete bányatelepről magasba emeli tekintetét... Szédítő méreteken leírhatatlanul csodás szinképződményeken villog a májusi napsugár a felhőbevezető Nagybagmás, Egyeskö mészkőoldalain... Jókendő természetjárók jönnek-mennek és élvezik a pompás vidék idegeket, testet-lelket nyugtató szépségeit... Az Egyeskö aljában barátságos, jólberendezett turistaházat tart fenn az EKE csiki osztálya.

Constantinescu pénzügyminiszter római és zürichi útja

Tanácskozáson vesz részt Berlinben is Montague Norman-nal s Walter Funk-kal

Bucurestiből jelentik: Mitita Constantinescu pénzügyminiszter és a Banca Nationala kormányzója ma Svájcba utazott, ahonnan Olaszország felé folytatta útját. A minisztert az állomás perronján Calinescu miniszterelnök, a kormány tagjai, valamint az olasz és a svájci követségek

MITATA CONSTANTINESCU pénzügyminiszter

képviselői hucszatták. Constantinescu pénzügyminiszter részt vesz Baselben a jegybankok konferenciáján és fontos megbeszéléseket folytat Montague Norman-el, az angol bank kormányzójával, valamint Walter Funk német bankkormányzóval és nemzetgazdasági miniszterrel.

A pénzügyminiszter megtekinti a Zürichben május 6-án megnyitott svájci országos kiállítást, majd pedig Rómába utazik. Ide a minisztert Gianini nagykövet, annak az olasz bizottságnak az elnöke hívta meg, aki legutóbb olasz részről az olasz-román kereskedelmi tárgyalásokat levezette. Mitita Constantinescu május 12—13-án tartózkodik Rómában.

A temesi tartomány községei terendelik a távbeszélő állomásokat

A közigazgatási szervek számára külön telefonvonalakat építenek

Temesvár. Saját tud. A temesi királyi helytartóság elrendelte, hogy a községek június elsejére mondják fel és szüntessék be hivatali telefonállomásaikat. Az egymásközi és a szolgabíró-ságokkal való érintkezést ezentúl átmenetileg küldöncökkel vagy táviratilag bonyolítják le. A fontos intézkedéseket a központból a szolgabíró-ságok telefonon kapják meg és ugyancsak küldöncökkel továbbítják járási községeikbe. A királyi helytartóságot erre az intézkedésre az a körülmény indította, hogy a telefontársaság január elsejétől kezdődően már nem engedte meg, hogy a szomszédos községek közti hivatalos beszélgetéseket, mint eddig, helyi beszélgetéseknek minősítsék, amelyekért nem jár külön díj, hanem elrendelte, hogy azokat rendes interurbán-beszélgetéseknek tekintésék. A királyi helytartóság egyébként elhatározta, hogy a közigazgatási szervek számára külön telefonvonalakat építtet és ezért az öt éves munkatervében tizennyolc millió leányi költséget kíván telefonépítésre fordítani. Ezidén Oravicáról kiindulóan Krassó megyében már ki is építik a hivatalok számára szóló telefonvonalakat.

Utcai támadás Nagyvárad külvárosában.

Nagyvárad. Saját tud. Véres utcai támadás ügyében indított nyomozást a rendőrség. Dandé Sándor 25 éves kőműves tegnap este 9 óra tájban hazafelé tartott a Wasserstrom-telepen lévő, Dr Károly Irén-utca 10. szám alatti lakásába. A sétét utcában egy ismeretlen férfi gerablyével hatalmas ütést mért Dandé Sándor fejére, úgy hogy az eszméletét veszítve összerogyott. Beszálították a kórházba, ahol megállapították, hogy könnyebb agyrázkódást szenvedett. A rendőrség széleskörű nyomozást vezetett be az ismeretlen támadó kézrekerítésére.

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus
VILAGMODSZERE

Tanuljunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Irtá: Dr Szenczi Miklós
az Aberdeen-ni egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szójegyzék és a feladványok megjelölésével, dr Ernst Häckel tanár már imert és közkedvelt módszere szerint feldolgozva és összeállítva, A kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikere biztosítják az angol nyelvtan ujszerűsége, kiváló értékei és rendkívül használható voltának.

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrövidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!
Igen szép és gondos kiállításban füzve 215 lei

Beck lengyel külügyminiszter válasza Hitler német kancellárnak

Korábbi közlésünk kiegészítése. — A külügyminiszter beszéde Danzig és a korridor-kérdésben kifejezte, hogy Lengyelország egyoldalú szolgáltatásokra nem hajlandó. — Teljes békeirányú célzattal kész a Németországgal való új tárgyalásokra

Tegnap számunkban Beck lengyel külügyminiszter beszédének első felét már közöltük. A beszédnek ez a része a fejtegetésekben odáig haladt, hogy az angol-lengyel egyezmény nincs ellentétben a német-lengyel korábbi egyezményvel. Ez a korábbi egyezmény ugyanis nem zárta ki, hogy Lengyelország a nyugati nagyhatalmakkal is szerződhessek.

Danzig és a pomerániai átvjáró

Beck külügyminiszter beszéde további során hangoztatta, hogy a német-lengyel egyezmények a Németország által vitatott értelmezése esetén Lengyelországnak elszigetelődést kellett volna vállalnia, elszigetelődést nyugati barátaitól. Ha 1934-ben is ilyen értelmet tulajdonítottak volna a németek, akkor a német-lengyel egyezmény létre se jöhetett volna.

— Lássuk azonban, — folytatta Beck külügyminiszter, — miről is van szó? E kérdés felvetése

és megválaszolása nélkül nem is tudjuk, mihez tartani magunkat. Danzigról és a Németország és Kelet-Poroszország közötti Pomeránián keresztül építendő autósútráda kérdéséről van szó. Danzigot nem Versaillesben találták ki. Danzig évszázadok óta létezik és a német-lengyel érdekek egybefonódásának az eredménye. A szabadváros a legnagyobb lengyel folyó torkolatánál fekszik. Ez volt a helyzet megítélésének kulcsa a múltban. Ma az szolgál mértékül, hogy Danzig annak a vasúti és vízivonalnak a mentén fekszik, amely bennünket a Balti tengerrel összeköt. Danzig lakosságának részét németek alkotják ma, jólétük azonban Lengyelország gazdasági helyzetétől függ. Kijelenthetem, hogy tudatosan nem akartunk sohasem nyomást gyakorolni Danzig német többségének kulturális életére, nemzeti eszméjére és általában a város szabad fejlődésére. A német államférfiak többszörösen tettek olyanértelmű nyilatkozatot, hogy tiszteletben tartják álláspontunkat, mely szerint Danzig nem képezheti vita tárgyát.

Lengyel ajánlat Danzig független állami léte biztosítására, s a Pomeránián át vezető német közlekedésre

Lengyelország nem korlátozhatja államfőnségét a saját területén

Beck további kijelentései így hangoztak:

— Március 26-ikán javaslatot tettünk Németországnak, hogy garantáljuk közösen a szabadváros külön állami léte fenntartását. Erre az ajánlatunkra nem kaptunk választ. Még egyszer megkérdelem tehát: miről van szó tulajdonképpen? A danzigi németek jogairól, vagy presztizskérdésről? Avagy arról, hogy Lengyelországot elvágják a Balti tengertől? Lengyelország ezt nem engedheti! Ugyanez vonatkozik a pomerániai vajdaságon keresztül való közlekedésre is. Szándékosan használom a „pomerániai vajdaság” kifejezést, mert a „folyosó” szó mesterséges. Olyan tartományról van szó, amely mindig is lengyel volt és ahol csak kis százalékban éltek németek. A német állampolgárok számára különben megkönnyítettük és szabaddá tettük a vasúti közlekedést a birodalom és Kelet-Poroszország között, amit utlevél és vámvizsgálat nélkül érthettek el. Március 26-iki javaslatunkban a gépkocsi-közlekedés tekintetében is felajánlottuk ugyanezeket a könnyítéseket a Németországból Keletporoszországba utazó állampolgárok részére.

— Ezeket a javaslatainkat most is megismételhetjük. Nekünk nincs semmi érdekünk, hogy Danzig német kultúráját elnyomjuk, vagy a német állampolgárok közlekedési nehézségeket okozunk. Azonban ahogyan Németország kívánja Danzig és az átvjáró kérdése megoldását, aszerint csak Lengyelország adna a magából Németországnak. Ilyen egyoldalú szolgáltatásra egy magát megbecsülő állam kötelezettséget nem vállalhat. Arról azonban nem lehet szó, hogy korlátozzuk szuverenitásunkat saját területünk fölött.

A lengyel határok végleges biztosításáról nem volt hivatalos német ajánlat

A továbbiakban arról szólt Beck külügyminiszter, hogy ő először hallott hivatalos kijelentést a Hitler kancellár április 28-iki beszédében a 25 évre szóló megnemtámadási ajánlatról. Igaz ugyan, hogy a német birodalomban befolyásos egyén részéről történtek közlések a lengyel határok végleges biztosításáról, de e közléseknek volt hivatalos megerősítése.

— Hitler kancellár bizonyos beszélgetések során homályosan utalt arra, hogy a határok végleges biztosítása a Szlovákia fölötti német-lengyel-magyar kondomini révén is történhetik. Erről

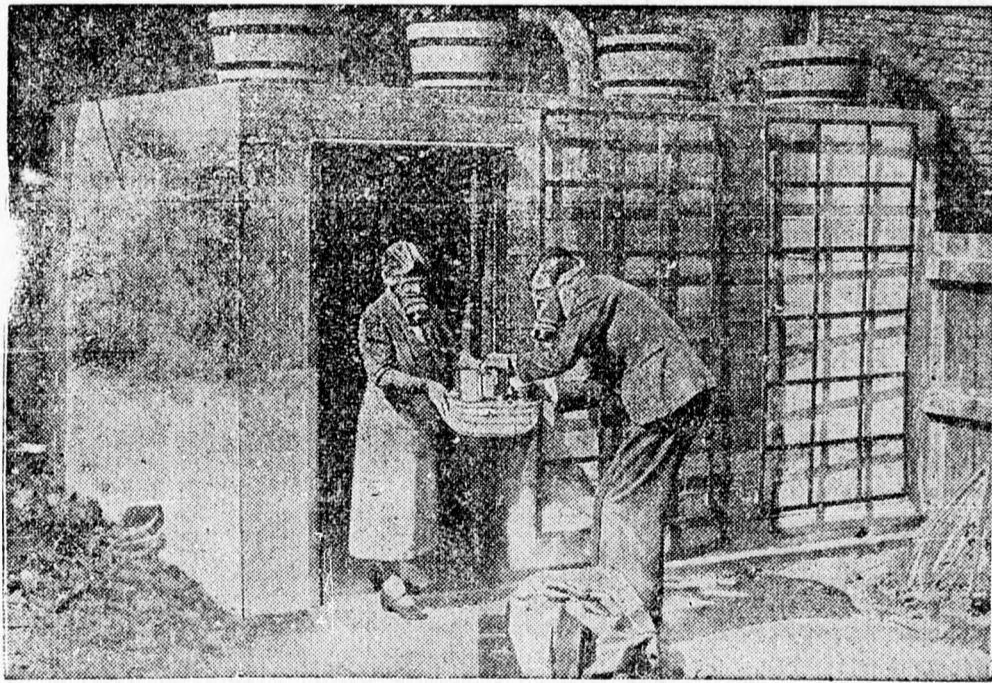
is csak a kancellár az április 28-iki beszéde mondott határozottabb kijelentést. Ebben hangoztatta, hogy ilyen hármassal biztosítással beáll a lengyel-

Varsó közönsége tüntető felvonulással ünnepelte Beck külügyminisztert

Varsóból jelentik: Péntek este Beck külügyminiszter tiszteletére a külügyminisztérium előtt nagy tüntetést rendeztek. A minisztérium udvarában több ezer főnyi tömeg lelkesen ünnepelte a külügyminisztert, aki előtt külön küldöttség fejezte ki a nép háláját. Beck a küldöttségnek válaszolva kijelentette, hogy elmúlt az az idő, amikor

diplomáciai fogásokkal külpolitikát lehetett csinálni. Az elszánt külpolitika nem nélkülözheti az egész nép elszánt magatartását.

Lengyelország minden részéről az üdvözlő táviratok is özönével érkeznek a külügyminiszterhez.

Angliában a magánosok is egyre-másra építik a légvédelmi menhelyeket. Ez a kép egy bombabiztos, gázmentes magán-menhelyről készült, amint a gázmaszkos házaspárnak a menhelybe való bevonulását előkészít.

P. Csávossy Elemér S. J.
a kiváló és tudós jezsuitairó

Tulvilági valóságok és szociális problémák

című könyvében sorra veszi a jelenkor minden ilyen kérdését, a kat. morális szempontjából megvilágítja szűkegességüket. Előadja, hogy a pápák szociális enciklikái mit követelnek rájuk vonatkozólag. — A jelenkor könyve P. Csávossy S. J. e munkája, mely az égető kérdésekben biztos eligazítást ad.

Ára kartonkötésben 123 lól.

német határok végleges biztosítása, ami azonban tulajdonképpen azt jelenti, hogy Hitler kancellár csak bizonyos előfeltételektől teszi függővé annak az elismerését, ami a miénk.

Ha Németország a békés szándék és a békés eljárás mód irányelvéit akarja, semmiesem áll utjában az új szerződéskötésnek

Beck külügyminiszter beszéde így végződött: — Ezek után válaszolnom kell a német emlékirat ama részére, amelyben Németország kifejti, hogy ha a lengyel kormány súlyt helyez a lengyel-német kapcsolatoknak egy újabb szerződésben való rendezésére, úgy a birodalom hajlandó erre. Azt hiszem, hogy a lengyel álláspontot az elmondottak során kellően kifejtettem. Egy ilyen szerződésnek a motívuma a béke lenne, amit Hitler is annyit hangsúlyozott. A lengyel diplomáciának is a béke a célja. Ennek az eléréséhez azonban két feltétel szükséges: a békés szándék és a békés eljárás mód. Ha a német kormányt ez a két elv irányítja, egy szerződés megkötésének semmi nem áll utjában. A béke értékes dolog, amit mindenki áhít. Mi lengyelek azonban nem ismerjük a „mindenáron békét”. Egy dolog van, aminek nincsen ára és ez a becsület!

A Szentatya a lelkek és a népek megbékéléséért

Pacha Agoston megyéspüspök körlevele a Szentatya békeszózatáról. — Felhívás a XII. Országos Katolikus Nagygyűlésen való részvételre

Temesvár. Saját tud. Most jelent meg Pacha Agoston dr. megyéspüspök új körlevele. Ebben a püspök elsősorban a Szentatya Maglione bíboros államtitkárhoz intézett levelét közli. A Szentatya, mint ismeretes, ebben a levelében az egész katolikus világot felhívta arra, hogy május havában mindenki, de főleg a gyermekek, különösképpen kérjék a Boldogságos Szűz Mária közbenjárását Istennél, a világ igazi megbékélésének ajánlóiért.

XII. Pius pápa ebben az írásában kihangsúlyozza lelke vágyát és törekvését, hogy a népek közötti igazságos és a felebaráti szeretettől áthatott béke jöjjön létre s a jelenlegi gondterhes idők végetérjenek. Mindjárt, amikor az Egyház vezetését átvette, erre hívta fel a világ népeit és ezek vezetőit s ezt a felhívást hűsvétkor a Szent Péter-bazilikában ünnepélyesen megismételte. Most, hogy elérkezett a május és szerte a világon különösképpen jut kifejezésre a Boldogságos Szűz Mária tisztelete, a Szentatya óhaja, hogy minden egyházmegyében, minden plébánián imádkozzanak a békéért s az imádságokban elsősorban azok vegyenek részt, akik Jézus Krisztus felkérésére oly közel állottak: a gyermekek. Vezesse a családapá, a családjának naponta a gyermekeket a templomba, a Boldogságos Szűz Mária oltárához s ott olvadjanak egybe a kicsik és nagyok fohászaival. Bizonyára meghallgatásra találnak, hiszen a nemzetek és népek megbékélését kéri; — a gyermekek imája pedig olyan lesz, mintha a földön egy második angyaleereg indultna el.

Szól a Szentatya arról, hogy Szűz Mária anyai szívét bizonyára megindítják a könyörgések, az engesztelés s az áldozat, amellyel a lelkek megnyugvását, a népek közötti testvéri egyetértés helyreállítását, az indulatok lecsillapodását kérjük. Kedvesen utal újra a gyermekekre, akikre Jézus mondta, hagyják hozzá jönni, mert övék a mennyekországa. Meghallgatja majd most is az ártatlan gyermeklelkek óhajtát és hogyne hallgatná meg a Boldogságos Szűzanya könyörgését. Ha minden nép, minden városban és faluban s még a legeldugottabb helyen is, ahol az evangélium világossága kigyúlt, gyermekeit a békéért könyörgni vészi, bizvást remélhetjük, hogy könyörgésük meghallgatásra talál. A Szentatya kívánja, hogy a bíboros hívja fel mindenre a lelkesek figyelmét s neki, valamint mindenkinek, aki ezen akaratát teljesíti s az imádságban résztvevő, atyai szeretettel küldi apostoli áldását.

Pacha dr. megyéspüspök ezzel kapcsolatban elrendeli, hogy a májusi ájtatosságokat ezen békeszózatokra ajánlják fel s a májusi ájtatosság végén naponta imádkozzanak a békéért.

Püspöki intézkedések

A püspöki körlevél a továbbiakban közli, hogy a Mária-kongregációk május második vasárnapját Mária-napként ünneplik. A tagok járuljanak ezen a napon közös szentáldozáshoz és ünnepélyeket is rendezzenek. A püspök a papság és a hívek figyelmét újra felhívni kívánja az úgynevezett „papok szombatjára.” Minden hónap első szombatján tartanak ezentúl ilyen, amikor is a szentmisében és a mise utáni könyörgésben jó papokat kérnek Istentől. A püspök közli is a papok szombatján mondandó felajánló imádságot, amelynek bekezdése a következő:

— Isteni Megváltónk, Ur Jézus Krisztus, aki egész megváltói művedet, a világ megmentését és üdvösségét papjaidra, mint helyetteseidre bízad, legszentebb Anyád kezei által ezt az egész napo-

mat, minden imádságomat, munkámat, örömeimet, áldozataimat és szenvedéseimet a Te papjaid és papjelölteid szent életéért ajánlom fel.

Közli a püspök, hogy a papneveldebe és a teológiai főiskolára való felvétel iránti kérelmeket július végéig kell, a plébániák útján, a püspöki hivatalnak betervezni. Közli ezután, eredeti szövegben, a miniszteri rendelkezéseket, amelyek hozzá érkeztek. Így a rendeltet a rómhírterjesztők ellen, erre a papság is hívja fel a hívek figyelmét, ahogy azt már a világi hatóságok tették. Az illeték-egyenértékadókat a plébániák ingatlanok után ezentúl nem kell fizetni. Az egészségügyi hét rendezésében a papok is legyenek a hatóság támogatására, amennyiben ez erre őket megkeresi. Templomfestést csak a miniszteri engedéllyel rendelkező festők végezhetnek.

A püspök ezután a katolikus nagygyűlésen való részvételre intéz felhívást: „Az Erdélyi Katolikus Népszövetség rendezésében a XII. Országos Katolikus Nagygyűlést az egyházmegyékkel érdekelt püspökök hozzájárulása mellett ezúton Csíkezeredében június 30-án, továbbá július 1. és 2. napjain tartjuk meg. Az új találkozók kiválóan alkalmasak arra, hogy egymást megismerjük, ott szent hitünkre vonatkozóan jót és üdvöset tanuljunk, egymásnak pedig követendő jó példát adjunk. Azért papjaimat és híveimet atyailag bizdítom, hogy a nagygyűlésen részt vegyenek.”

ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA

A szatmári és nagyváradi egyházmegyék kebelében működő Actio Catolica és Mária-kongregációk, Megyéspástorunk védnöksége alatt az idei **pünkösdi** ünnepére zarándoklatot rendeznek az Örök városba, hogy az új Szentatya áldásában részesüljenek.

A zarándoklatra szeretettel meghívják Erdély összes katolikusait!

Indulás Nagyváradról: május 23-án d.e.

visszaérkezés: június 2-án reggel

A zarándokok Firenzében 1 napot, Rómában 4 napot, Velencében 1 nappal töltenek
Utirány: Budapest, Ljubjana, Velence, Firenze, Róma

Részvételi díj személyenként 4950 lei

Ezen összegben bentfoglaltatik:

1. A teljes vasúti jegy, külön kocsikban, gyorsvonaton.
2. Az összes vízumdíjak.
3. Teljes ellátás (étkezés) és elszállásolás Firenzében és Rómában, továbbá egyszeri étkezés (ebéd) Velencében.
4. Rómában egy autó-körseta.
5. Csomagok őrzése a velencei s firenzei állomáson, ki- s bevitele Rómában.
6. Szakszerű vezetés.

Rómából külön kirándulás Nápolyba és Capriba. Ennek többletköltsége 1050 lei. — A másodosztályon utazók 1500 lei-vel többet fizetnek.

Jelentkezési határidő: 1939 május 10

Az utazáshoz legalább 3 hónapi időtartamra érvényes egyéni utlevél szükséges. Az utlevél beküldésének határideje május hó 10. A részvételi díj egyhármad része jelentkezéskor fizetendő, a többi összeg május 10-ig fizetendő ki. — Bővebb felvilágosítást ad és részletes tájékoztatót a „MAGYAR LAPOK” kiadóhivatala nyújt (Oradea, str. Regele Carol 5.)

A rendezőbizottság

Felhívja a püspök ezenkívül a Laibachban július 25-étől 30-áig tartandó nemzetközi Krisztus-Király-kongresszusra is a figyelmet.

Bérmálások

A püspöki körlevél közli végül a tavasszal tartandó bérmálások sorrendjét. A püspök május 19-én Óbessenyőn osztja ki a bérmálás szentségét, 20-án Valkányon, 21-én Nagyezentmiklóson és Nyerőn, 22-én Máriaföldén, 23-án Nagykömlősen, 24-én Újsejtpéter és 25-én Sárafalva községekben. Pünkösdi vasárnapján — május 28-án — a temesvári püspöki székesegyházban lesz bérmálás, püskösdi hétfőjén pedig Lugoson. Végül június 18-án Aradgájon és Szentpál községben.

Meghívó a Pázmány Társaság felolvasó ülésére

Kolozsvár. Saját tud. Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség Pázmány-Társasága június 8-án, hétfőn délután 6 órakor a kolozsvári Lyceum-könyvtár termében felolvasó-ülést rendez, amelyre a keresztény irodalom barátait és minden érdeklődőt tisztelettel meghív. A felolvasó-ülésnek két szereplője az erdélyi tudományos és irodalmi életnek jóismert és értékes képviselője. Dr. Baráth Béla teológiai tanár, a Pázmány-Társaság rendes tagja az erdélyi ösnyomatványokról és keresztény művelődésünk kialakulásáról fog értekezni. Rass Károly, nyugalmazott főgimnáziumi tanár, a Pázmány-Társaság rendes tagja, igen érdekesnek ígérkező felolvasással fog szerepelni. Előadásának címe: „Az állat az irodalomban”. Az értekezés és magas színvonalúnak ígérkező felolvasó-ülésre ezúttal is meghív minden érdeklődőt a Pázmány-Társaság titkársága.

VII
Na
ELC
Magya
Posta
K
szeri
és z
helye
Imre
legfe
Népl
Mikó
Kau
zul l
*
lőjét
a Br
női b
6-8-
TOS
IRÁ
tud.
amin
helyi
fizet
sági
és ü
érkez
osztá
lajdo
kezze
K
szeren
Holba
kocsia
jezte
tót, v
suk u
azonn
sorsa
lenség
lentee
kocsia
mindl
nek a
megé
ampu
lapot
*
nek g
nek,
lefekv
„Fere
orvos
F
MÁR
kapit
adott
mágy
címén
Magy
H
Brass
gépk
alatt
lalkoz
kanya
lyos
alól,
szenv
város
akit é
kórhá
— A
Traien
Kapu
falusi
kórhá
El
tos ba
kán b
tést ju
utca 1

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Ujra sok felhő, zápor és zivatar, vasárnap némi javulás, éjjel néhány helyen talajmentő fagy.

DR MIKÓ IMRE ELJEGYZÉSE. Ifj. dr Mikó Imre ügyvéd a Nemzeti Ujjászületés Frontja legfelsőbb igazgatótanácsának tagja, a Magyar Népközség bucaresti irodájának vezetője, dr Mikó Lőrinc unitárius egyházi tükör fia eljegyezte Kauntz Kornéliát, dr Kauntz József német konzul leányát.

* **Orvosi hír.** Dr Klein Gyula orvosi rendelőjét Nagyváradon a Str. General Holban 38 alól a Bratianu-u. 69 alá helyezte át. Rendel bel- és női betegek részére délelőtt 10—12-ig és délután 6—8-ig.

MEGÉRKEZETT A PENZÜGYIGAZGATÓSÁGRA A ZENÉS HELYSÉGEK ELŐIRÁSI NYOMTATVÁNYA. Nagyvárad. Saját tud. Az új látványossági adó értelmében amint azt már megírtuk, — az összes zenés helyiségek külön látványossági adót tartoznak fizetni és ezekben a helyiségekben látványossági adó alá esnek az összes elfogyasztott ételek és italok. A pénzügyigazgatóságra tegnap megérkeztek a szükséges nyomtatványok. Az ügyosztály vezetője felhívja a zenés helyiségek tulajdonosait, hogy nyugtájukkal együtt jelentkezzenek azonnal a II. em. 36. sz. szobában.

Katonai törvényszék elé kerül a Holban-utcai szerencsétlenség ügye. Nagyvárad. Saját tud. A Holban-utca és a Nugáll-utca sarkán történt gépkocsiszerencsétlenség ügyében a rendőrség befajta a vizsgálatot és Hodis Gavril gépkocsivezetőt, valamint Ronocsa Flora kocsisát, kihallgatásuk után átkísérték az ügyészségre. Az ügyészség azonnal döntött az őrizetbevitel egyének további sorsa felől és tekintettel arra, hogy a szerencsétlenséget követő izgatott percekben bizonyos kijelentések hangzottak el, Hodis Gavril és Ronocsa kocsis ajkáról, az ügyészség úgy határozott, hogy mindkettőjüket a kolozsvári katonai törvényszéknek adják át. — A szerencsétlenség alkalmával megsérült Ötvös Bertalanné lábát a kórházban amputálták. A másik sebesült, Kiss Lászlóné állapotja, kielégítő.

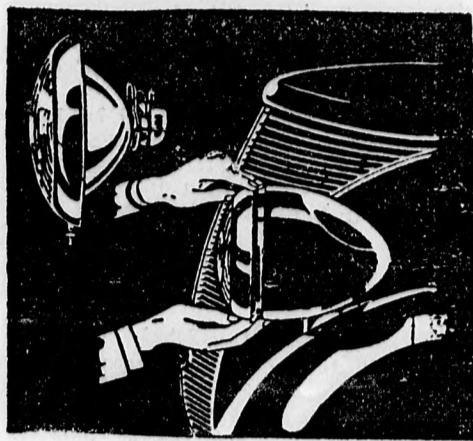
* **Éveken át székszorulásban szenvedő egyének** gyakran meglepő rövid idő alatt rendbejönnek, ha reggelenként felkeléskor és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy felpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezzék meg orvosát.

RÁDIÓKÖRÖZÉST ADTAK KI KORDA MÁRIA ELLEN. Budapestről jelentik: A főkapitányság büntügyi osztálya rádiókörözést adott ki Korda Mária filmszínésznő ellen, a magyar állam és nemzet ellen irányuló vétség címén. Korda Mária még az ősszel tett egy Magyarországra nézve sértő kijelentést.

Három gépkocsiszerencsétlenség és gázolás Brassóban. Saját tud. Három súlyos kimenetelű gépkocsiszerencsétlenség történt az elmúlt 24 óra alatt Brassóban. Lazarovici Jacob bucaresti vállalkozó gépkocsiját vezetve, Brassó közelében egy kanyarnál az árokba zuhant. A nagyiparost súlyos törésekkel húzták ki a felborult gépkocsi alól, Lazarovici kísérői könnyebb sérüléseket szenvedtek. — Joan Adalbert dr mérnök a külváros egyik utcájában elütötte Tanea tanárnőt, akit életveszélyes állapotban szállítottak a kórházba. A mérnököt a rendőrség őrizetbe vette. — A 690. Bv. jelzésű gépkocsi, amelyet Nistor Traian repülőgépgyári hivatalnok vezetett a Kepu-utcában elütötte Fastacala Mária 53 éves falusi asszonyt. A súlyosan sérült asszonyt a kórházban vették ápolás alá.

Elveszett Drill névre hallgató, barna-fehér foltos bak vizsla, homlokán hosszú fehér sáv, a nyakán bőrszíj van. Megtaláló kéri, adjon értesítést jutalom ellenében, Nagyvárad, Prof. Valsan-utca 16. szám.

NAGYOBB VILÁGOSSÁG

BOSCH fényező tükrökkel kevés pénzért: utolérhetetlen teljesítmény!

Az eredeti amerikai tükrök behelyettesítése BOSCH fényező tükrökkel — amely munkát pár perc alatt, csekély költséggel végrehajtható — jelentékenyen emeli fényezőrojának világító erejét. Ez az átszerelés nagy mértékben lecsökkenti az éjszakai utazás veszélyeit. A BOSCH fénytükör erős-de nem vakító-fényt ad. Kérje az Ön kocsija számára megfelelő tükröt.

LEONIDA & Co. és fiókjai-nál és az ország összes szaküzleteiben.

PETAİN TÁBORNAGY GIBALTÁRBA LÁTOGATOTT. Londonból jelentik Petaín tábornagy, burgosi francia nagykövet szombaton Gibraltárba látogatott el.

Szigoru intézkedés a zsaroló pénzügyi tisztviselők ellen. Déva. Saját tud. A dévai pénzügyigazgatósághoz panasz érkezett, hogy egyes pénzügyi tisztviselők, azoknak, akiknek adóját behajt-hatatlanság címen törölték, csak bizonyos ellen-szolgáltatás fejében hajlandók a törleszt az adófő-könyvben átvezetni. A pénzügyi felügyelő és a pénzügyigazgató felhívta a lakosság figyelmét, hogy minden ilyen zsarolási kísérletet jelentsenek, hogy a visszaélő tisztviselő ellen az eljárást megindíthassák.

XII. PIUS PAPA arcképe szép kiállításban, nagy alakban, kartonra nyomva megjelent. Portóval együtt mindössze 30 lei. Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján is.

MEGHOSSZABBITOTTÁK A KATONAI ADÓVALLOMÁSOK HATÁRIDEJÉT. Bucu-resti. Saját tud. A pénzügyminisztérium, — mint ismeretes — április 1-én rendeletileg közölte, hogy a katonai adótörvény értelmében ezen adó alá kötelezettek vallomásukat május 15-ig tartoznak benyújtani. Tegnap egy újabb rendelet alapján a minisztérium kivételesen megengedte, hogy ezeket az adóvallo-másokat június 10-ig adhassák be.

Súlyosan elítélték a nagykarolyi Temetkezési Egylet betörőjét. Szatmár. Saját tud. Négy hónappal ezelőtt nagyszabású betörés történt Nagykarolyban. Ismeretlen tettesek behatoltak a Temetkezési Egylet helyiségébe, ott megfúrták a páncélszekrényt és hatvanezer lejt magukhoz véve, elmenekültek. A rendőrség később letartóztatta Princz Ernő rovtomultu asztalost, akit a betörés elkövetésével gyanúsítottak. Princz állhatatosan tagadott. Később azonban a Temetkezési Társulat kertjében levő kútból előkerültek a betörőszerszámok, amelyek nagyon hasonlítottak a Princz által használt eszközökhöz. A detektívek Weisz Lajos nagykarolyi lakos házában ereze alatt a zsákmány egy részét is megtalálta. Weisz és Princz később töredelmesen bevallották, hogy a betörést közösen követték el. Ügyüket most tárgyalta a járásbíró. Princzet hétfői fogházra és 500 lej pénzbüntetésre, valamint kétévi javító-intézetre, Weiszot egyévi fogházra és ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

XII-ik PIUS pápa
Öszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyek papai legatusi minőségében az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű mélynyomatu fénykép emelik az

EUCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1

A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

JUBILEUMI ESTÉT RENDEZNEK SZABÓ DEZSŐ TISZTELETÉRE. Budapestről jelentik: Szabó Dezső 60-ik születésnapja és az „Elsodort falu” című könyve megjelenésének 20-ik évfordulója alkalmából az író tisztelői május 23-án jubileumi, ünnepi estét rendeznek.

Háromhavi elzárás a pénzügyőr megvesztegetésért. Nagyvárad. Saját tud. Most tárgyalta a törvényezék Weinberger Simon érmihályfalvai szállító vesztegetési perét. Weinberger ez év januárjában 420 kiló paprikát akart Váradra szállítani. Az illetéket nem fizette be és a püspöki-utí vámnál Sabau Vasile pénzügyőrrel egyezkedni akart és az illeték lefizetése helyett 1000 lejt nyújtott át. A vesztegetési jelenetnek egy Popa nevű rendőr is tanuja volt. A törvényezék Weinberger Simont távollétében háromhavi elzárással 10 ezer lej pénzbüntetéssel sújtotta.

ANYA ÉS GYERMEK HALÁLKÜZDELME A MEGÁRADT PATAKBAN. Brassó Saját tud. Megrendítő szerencsétlenségnek volt a színhelye a Brassó melletti Tatrang község. Bordea Alexandra 6 éves lányka át akart szaladni a Tatrang patak palló-hídján. Szaladás közben a nedves hidon megcsúszott és az esőzésekől megáradt patakba zuhant. Ebben a pillanatban érkezett a helyszínre a gyermek anyja, aki habozás nélkül a patakba ugrott, hogy alámerülő leánykáját kimentse. A megáradt patak sodrával szemben az asszony is tehetetlenek bizonyult, bár már elérte fuldokló leányát, amikor elhagyta ereje és gyermekével együtt a patakba fulladt. Holttestüket csak a késő éjszakai órákban találták meg.

Gépkocsigázolás Nagyváradon. Saját tud. Könnyen végzetessé válható gépkocsigázolás történt szombaton délelőtt fél 11 órakor a Ferdinánd király-uton, az Apolló-palota előtt. Steiner Viktor vásárhelyi kerékeskedő kocsijából kiszállva, az éppen arra haladó villamostól nem vette észre a közeledő gépkocsit. Steiner Viktor a gépkocsi kerekéi alá került és arcán szenvedett komolyabb sérüléseket. Azonnal beszállították a kórházba, ahol kisebbfokú agyrázkódást állapítottak meg. Az 512-es rendszámú gépkocsi vezetője Schreiber Géza ellen megindult a vizsgálat. Az őrszemes rendőr szerint a vezető szabálytalan sebességgel hajtott, a szemtanúk egybehangzó véleménye szerint azonban a balesetért egyedül Steiner Viktort terheli a felelősség.

Kilónként négy leivel akarják emelni a hús árát a szatmári mészárosok. Saját tud. Megírtuk, hogy a szatmári mészárosok és a város vezetősége között, a húsárak megállapítása körül, ellentétek merültek fel a mészárosok a vágás beszüntetésével fenyegetőznek. A mészárosok egyesülete ugyanis mintegy két héttel ezelőtt kérte a sertéshús és a zsirnakvaló, valamint a marha és borjúhús árának felemelését. A város vezetősége a sertéshús és a zsirnakvaló árát két leivel emelte, a marha- és borjúhús árának emelésétől azonban eltekintett. A mészárosok erre újabb beadványt küldtek a polgármesternek és most már a marha-hús árának kilónként négy leivel való felemelését követelték. A város vezetői még nem döntöttek az ügyben, sőt próbavágást sem rendelték el. A városháza ugyanis az a felfogás alakult ki, hogy a mészárosok kérése indokolatlan, amennyiben a szigeti vasúti forgalom leállításával a kivitel megbénulása Szatmár megyében az állat-árakat leszorította. A mészárosok közjegyzőt fogadtak, megvásároltak egy szarvasmarhát és levágták. A vágás eredményét hiteles okirathatban a polgármester elé terjesztették és bejelentették, ha kérésükre nem teljesítik, a vágást beszüntetik és panaszra mennek a királyi helytartóhoz. A város lakossága érthető érdeklődéssel tekint a vitás kérdés kimenetelére.

* Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reggelként felkeléskor egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomor-emésztést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

Coroiu szabadrábra helyezték. Ploestből jelentik: Vasile Coroiu, a hírhedt banditát annak idején 5 évi és 3 havi börtönbüntetésre ítélték. Ebből a büntetésből Coroiu 4 évet és 43 napot kiöltött a Vornicul Mărgineu börtönben és most jó magaviseletére való tekintettel kérte további büntetésének elengedését. A prahovai törvényszék III-ik szekciójára helyt is adott a kérsnek és feltételeken szabadrábra helyezte. Coroiu részére a Botosani megyei Domnești községben jelölték ki lakhelyét.

HIRHEDT NEMZETKÖZI SZÉLHÁMOST TARTÓZTATOTT LE A PÁRIZSI RENDŐRSÉG. Párizsból jelentik: A francia rendőrség letartóztatta Focsaneanu Sámuel, a nemzetközi szélhámost, aki Közép- és Kelet-Európa több országában hatalmas arányú csalásokat és visszaéléseket követett el. A szélhámos különböző álneveket használt. Így: Fosno, Focsano, Finger, Fábris, Dumont álnevek alatt folytatta üzemeit, letartóztatása pillanatában a Robert Marchand neve viselte. A szélhámos, aki a francia sajtó szerint messzeágazó nemzetközi bűnszövetkezet tagja, a párizsi Takaréktőkét károsította meg.

Czelnai Eszter

f. hó 11-én három különálló és rövid ideig tartó tanfolyamot nyit. Ezekon **cukrászatot, hideg büffét és tejtermékeket tanít**

Bővebb felvilágosítás kapható:
Nagyváradon, Str. Crișan 2. szám alatt,
a Szociális Testvérek otthonában, délután 5-7-ig

Zürichi zárlat. Párizs 11.79 f6l, London 20.84 háromnegyed, Newyork 445, Brüsszel 75.80, Milánó 23.43, Amszterdam 237.80, Berlin 178.65, Varsó 83.75, Belgrád 10, Bucureshti 325.

Temetések. Özv. Ardelean Jánosné Nagyürögön 77 éves korában meghalt. Temetése május 5-én volt a nagyváradai Rulikovszky-temetőben. — Török Lajos 21 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése május 7-én délután 4 órakor lesz az Ősi-temetőben. (Caritas.)

ISMÉT ELHALASZTOTTÁK A TEMESVÁRI MUNKAKAMARAI VEZETŐK BÜNPERÉNEK TÁRGYALÁSÁT. Temesvár. Saját tud. A Vulpe Stefan volt munkakamarai elnök és kilenc társa ellen folyamatba tett bűnvádi per folytatóság tárgyalására most került volna a sor. A tárgyalás megkezdésekor azonban a védelem pergatól kifogásokat emelt. A védelem részéről felhozták, hogy a törvényszék kétfős tanácsa nem lehet illetékes ebben a perben s ezért kérték a védelem részéről, semmisítsék meg az eddigi eljárást s ehelyett újat indítsanak, az új előírások figyelembevételével. A törvényszék erre elnapolta a tárgyalást és kimondotta, hogy május 13-án hozza meg a védők előterjesztését illető döntését.

Szakmai szervezkedés Temesváron. Saját tud. Jelentettük, hogy a Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetsége a királyi helytartóság kívánságára elhatározta, hogy szervezést oly szövetségé építi ki, amely a temesi helytartóság területén lévő minden kereskedői egyesületet felölel. A szövetség vasárnap délelőtt tartja nagygyűlést, melyen az eddigi jelek szerint mintegy husz-huszonöt kereskedői testület vesz részt. A gyűlésen megjelenik Marta Alexandru dr királyi helytartó is. — A temesvári ipari szindikátus borbélyszakcsoportjából kiindult borbély- és fodrászcéh jogi személyiségét királyi rendelettel törvénnyel elismerték. A céh most szervezkedő munkát indít, hogy a temesi helytartóság területén lévő borbély- és fodrászmestereket tagoknak megnyerjék. Eddigi megállapítások szerint a céhnek mintegy kétezer önálló borbély- vagy fodrászmester tagja lesz. A borbélycéh a többi munkaadói szakmai céhhez egyetemben kérvényezte a királyi helytartóságon, hogy a mesterek a munkájuk számára vásárolandó gázálarok árát tizenkét havi részletben fizethessék be a betegsegélyző pénztárhoz. Sok mester kénytelen ezeket az összegeket egyszerre megfizetni.

* **Elveszett Váradszőlősről 7 éves sötét pejkanca.** Aki tud róla, kéretik értesítse gazdáját Gavruta Flóra, Váradszőlős, jutalom ellenében.

A KATALIN-TELEP ÜNNEPE. Május első vasárnapján lesz a Katalin-telep keletkezésének 11-dik évfordulója. Délelőtt fél 11-or hálaadó nagy mise, közös szentáldozás. Délután 4-kor litánia, szentbeszéd, ünnepség.

Összeállították a román válogatott labdarúgó csapatot. Bucureștiből jelentik: Nyilvánosra hozták annak a román válogatott csapatnak az összeállítását, amely vasárnap a jugoszláv válogatott ellen játszik. A román válogatott a következők: Pavlovici — Bürger, Sfera — Vintila, Ferraru, Demetrovici — Orza, Ploesteanu, Barátky, Bodola, Dobay. — Tartalékok: Sadovskí, Felecan, Lupas, Marcu.

LEÜTÖTTE A REPÜLŐGÉP LÉGCSAVARJA. Brassó. Saját tud. Különös szerencsétlenség történt tegnap délután az itteni repülőgépgyár telepén. **Lăzărescu János** 24 éves mechanikus egy mozgásban lévő repülőgép motorján dolgozott. Munkaközben a repülőgép megindult. **Lăzărescu** látva a veszélyt, megakartá állítani a gépet, amelyhez azonban olyan szerencsétlenül nyult, hogy a légszavár elkapta és leütötte. A gép egy pár métert szaladt kísérő nélkül, majd felborult és összeesett. **Lăzărescu** életveszélyes állapotban szállították a kórházba. A gyár kára 200 ezer lei, amely biztosítás útján megtérül.

Rövid hírek Máramaroszigetről. Saját tud. A szaploncai „Bixádi” műveknél súlyos munkásszerencsétlenség történt. **Marcocean János** 33 éves munkás az egyik teherkocsiba rakott fel fát. — Munkaközben két teherkocsi közé került és azok súlyosan megsebesítették. A szerencsétlen embernek eltört a lába, azonkívül belső sérüléseket is szenvedett. Életveszélyes állapotban szállították a szigeti kórházba. — Szaploncán a napokban veszedelmes tűz pusztított. **Pop János** községi pénztáros háza kigyulladt és a tüzet csak megfértett munka után tudták eloltani. A kár jelentékeny. — A máramaroszigeti rendőrség hivatalos közleményt adott ki, amelyben szigorúan felszólítja azokat, akiknek hozzátartozói az utóbbi időben idegen államba szöktek, hogy — 24 órán belül jelentkezzenek a rendőrségen.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA

Serv. fin. bir. licitațiilor

No. 8514/1939.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 15. Maiu 1939, orele 11 a. m. se va ține în oborul de cai, o licitație publică în continuare cu supralicitatie verbală pentru vânzarea a 4 cai reformați dela ferma municipiului Oradea.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110, din L. C. P., și norme de din Mon. Of. nr. 127/1931.

În caz de nereușită, licitația se repetă la 22. Maiu 1939, în același loc, timp și condițiuni.

Orice informații se primesc la biroul licitațiilor parter, camera nr. 20, și la ferma municipiului str. Gen. Moșoiu nr. 9 (nouă).

Oradea, la 3. Maiu 1939.

Primar: **Dr. C. Solyom.** Secretar General: **Indescifrabil.**

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA.

Serv. fin. bir. licitațiilor.

No. 16424-16425—1939.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de 23. Maiu 1939, ora 11. a. m., se va ține în localul primăriei, sala mică de ședințe etaj. I. camera nr. 1, licitație publică în continuare cu supralicitatie verbală pentru închirierea a 2 (două) locuințe de câte 2 camere și ecceș, situate în edificiul Casa muncitorilor din Piața Cazarnei nr. 12.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88—110, din legea contabilității publice și norme publicate în Monitorul Oficial nr. 127 din 4. Iunie 1931.

În caz de nereușită, licitația se repetă pe data de 1. Iunie 1939, în același loc, timp și condițiuni. Concurenții, vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 50% (în recepția Adm. financiare, numerar sau efecte de Stat), iar oferta se va face numai în conformitate cu caetul de sarcini care poate fi văzut în fiecare zi, la biroul licitațiilor din primărie, parter, camera nr. 20.

Oradea, la 4. Maiu 1939.

Primar: **Dr. C. Solyom.** Secretar General: **Indescifrabil.**

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora :

DORIAN: AZ ALARGOS EMBER.
APOLLÓ: PINTY-PONTY.
CORSO: A 320-AS FEGYENC.

Színes posta

KINAFÁ-ÜLTETVÉNYEK ABESSZINIÁBAN

Addiszabebából jelentik: Az Ethiopia területén végzett kísérletek alapján megállapították, hogy Kaffa környékének éghajlata kiválóan alkalmas kinafák ültetésére. Emellett nemzetgazdasági szempontból is nagy a jelentősége a terülvett kinafaültetvényeknek, mert eddig a külföldről Olaszországba szállított kininkészítményekért évenként több mint kétmillió lírát fizettek.

KLIMA-SZABÁLYOZÓVAL LÁTJÁK EL A BUVÁRHAJÓKAT

A tengeraltjárókban a hőség olyan magasra szokott emelkedni, hogy a legénység nem bírja sokáig elviselni s ez nagyon befolyásolja a buvárhajók harcclerejét. Az Egyesült Államok haditengerészete most klimaszabályozó berendezéssel látja el a tengeraltjárókat. A próbák szerint tíz napig is víz alatt maradhatnak ezek a hajók s a legénység teljesítőképessége aránylag megmarad még tíz nap után is.

A VESEKŐ ÉS A-VITAMIN

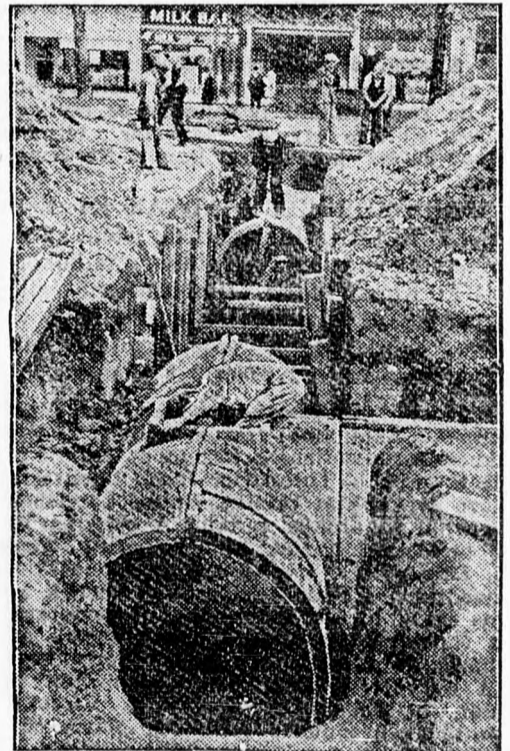
Vermooian délafrikai orvos megállapította, hogy a johannesburgi kórházakban kezelt 1,091.000 néger beteg között nem fordult elő vesekőves. Viszont a fehér betegek közül minden 460-ra jutott egy vesekőben szenvedő. Vermoolen bizonyos összefüggést vél felfedezni a négerék tápláléka és a vesekőtől való mentesség közt. A négerék egyszerű tápláléka szegény kalciumban és gazdag A vitaminban. A délafrikai fehérek táplálékában viszont aránylag kevés az A-vitamin.

ÁZSIA LEBNAGYOBB KIKÖTŐI KÖZÉ EMELIK TOKIÓT

Tokióból jelentik: A város kikötőjét, amelynek felülete jelenleg 30.000 acre, nagy költséggel Ázsia legnagyobb kikötőjévé építik ki, ahová a munkálatok befejezése után egyszerre nyolcvan, egyenként 6000 tonnás hajó futhat be. Tokiót jelenleg tizenhét állandó hajózási vonal köti össze a világ fontosabb kikötőivel.

KÉT ÉS FÉLMÁZSÁS BOMBA NEM ART AZ ANGOL LÉGVÉDELMI FEDEZÉKEKNEK

Londonból jelentik: A kormány által magánházak számára készített bombamentes acélfedezékeket kipróbálták a Shoeburynessi tüzérségi lövőterén. A kísérlet céljára hétemeletes házsort építettek, a házak mögötti kertben pedig két acélfedezéket állítottak fel, amelyekből 18 méternyre egy 250 kg súlyu robbanó bombát ástak el 45 centiméter mélységben. A robbanás után 2 méter 70 centiméter mély, öt méter széles kráter tátongott a bomba helyén, a házorból pedig kő kövön nem maradt, de a fedezékek teljesen érintetlenül álltak. Sem a robbanás ereje, sem a szertehulló törmelések nem hagytak nyomot a hullámos acéllemezből készült fedezékeken, melyek tetejét és oldalát 30—90 centiméter vastag földréteg védte.

Londonban lázas sietséggel építik a gázmentes fedezékeket, a londoni utcák alatt is. Ez a kép egyfolyós-rendszerű gázmentes fedezék építéséről készült London egyik fő útján.

IDŐK SODRÁBAN

A zsidókérdés és a történelem

Irta: Rády Elemér

Amikor Közép-Európában egyre több állam ügyekszik a saját hatáskörében megoldani a zsidókérdést, és úgy korlátozni a zsidóság befolyását, — főleg gazdasági és szellemi vonatkozásban — hogy az utolsó évszázadban túl nagyra nőtt zsidó térfoglalást visszaszorítsák az illő és méltányos keretek közé, zsidó oldalról mind gyakrabban állítják be a korlátozó rendelkezéseket úgy, mintha csak egy gyökeretlen kordivat szülőttei lennének. Zsidó oldalról egy jól szervezett propagandával azt szuggerálják be még a keresztény közvéleménybe is, hogy a zsidó túlhatalom elleni intézkedések a német nemzeti szocializmus szellemi hatásának a következményei. Más szóval: a népeknek a zsidósággal szemben való védekezése szerintük nem más, mint „náci-fertőzés”. A zsidóellenes hangulat — mondják — idegen más nemzetek lelkétől s ha nincs nemzeti szocializmus Németországban, a népek ma is boldogan élnek együtt a zsidósággal. Így a zsidó propaganda. Ennek cáfolására elegendő volna hivatkoznunk arra, hogy a német nemzeti szocializmus uralomra jutása előtt más nemzetek évekkal, sőt évtizedekkel előbb megkísérelték a zsidókérdés megoldását. Lengyelország folyton lappangó antiszemitizmusa, a magyar ellenforradalom zsidóellenes hulláma ékesen beszélő bizonyítéka annak, hogy az utolsó évtizedekben nemcsak a német nemzet, hanem más népek is igyekeztek lerázni magukról a zsidó terhet s ha ezek a törekvések, a nép lelkében élő vágyak nem teljesednek be, az kizárólag annak volt a következménye, hogy ép ezekben az években ért csúcspontjára a zsidóság politikai befolyása. A háború utáni évek antiszemita hullámaik sikerült elnyelelni a liberális marxista és szabadkőműves szövetség uralkodó áramlatával. Ezekből az időkbeli a mai kor embere számára nem maradt más, mint egy szellemi örökség, azoknak a férfiaknak az irodalmi hagyatéka, akik már akkor kijelölték a zsidókérdés megoldása felé vezető utat. Kétségtelen, hogy a legnagyobb munkát ezen a téren német tudósok végezték, akik valódi német alaposítással tárták fel a probléma minden oldalát. Nekünk, magyaroknak is számos kitűnő — akkor elhallgatott — szakemberünk van, akikre ma más népek irodalma is hivatkozik. Ezek között első helyen kell említeni a nagy Prohászka Ottokárt, aki etikai, nemzetpolitikai, bölcséleti és szociológiai elveken indulva el, lefektette a keresztény nemzeti politikának s ezen keresztül a zsidókérdés megoldásának az alapjait. Ezt a nagy katolikus bölcselőt nem elfogult zsidógyűlölet vezette, hanem saját fajtájának szeretete és a féltő aggodalom, amellyel ő a magyar szellemi életet meg akarta tisztítani az idegen zsidó befolyástól.

Már Prohászka Ottokárnak a keresztény erkölcsiség alapjaira épült antijudeizmusa is cáfolat lehetne arra a zsidóvádra, hogy a keresztény magyarság mai zsidóellenes lelkisége német szellemi import. De ennél sokkal meszebbre nyúlhatunk vissza a történelembe. Nemcsak a magyarság egy évezredes küzdelmei során került számtalanszor szembe a zsidósággal, hanem a világnak csaknem valamennyi nemzete. A történelem lapjait forgatva a legelfogultabb antiszemita is megdöbbenve kénytelen látni, hogy mindenütt és mindig, ahol és amikor a zsidóság nagyobb számban jelentkezett, ugyanazok a problémák merültek fel és a népek ugyanúgy védekeztek a zsidóság elhatalmasodása ellen. Amit ma a zsidóság tragédiájának szoktunk nevezni s ami abban foglalható össze, hogy a zsidóság valami érthetetlen belső vágytól fűtve tör a hatalomra, azután szembekerülve a vendéglátó néppel, elbu-

kik és Ahasverus módjára kénytelen országról-országra vándorolni — végzettszerűen ismétlődik meg a történelem folyamán.

A történelem az első nagy zsidótragédiát Egyiptomból jegyzi fel, amikor az egyik fáraó, hogy védekezék a gessain földjén letelepedett és ott elhatalmasodott zsidósággal szemben, meghozta az első, de legkegyetlenebb zsidótörvényt, amely elrendelte, hogy minden zsidó fiúgyermeket meg kell ölni. Ha a későbbi zsidótörvények enyhébbek is voltak, céljuk ugyanaz volt: megakadályozni a zsidóság elhatalmasodását. Az ókori birodalmaknak, főleg pedig a római birodalomnak, meg volt a maguk zsidóproblémája. Tacitus Annalesében már találunk erre vonatkozó feljegyzéseket, legjellemzőbb azonban Nagy Konstantin császár intézkedése. A késői római birodalomnak ez a kimagasló uralkodója megtiltotta mindenkinek, hogy a zsidó vallásra térjen át, a zsidókat pedig egy rendelettel kizárta a hadseregből és mindenféle hivatalviselésből. Mohamed a szent városokból tiltotta ki halálbüntetés terhe mellett a zsidókat. A középkor keresztény uralkodói féltve őrködtek azon, nehogy a zsidóság elszaporodjék és elhatalmasodjék országaikban. Ha beengedték a zsidókat, akkor gettóba szorították őket és legtöbb helyen elrendelték a sárga folt viselését. Így akarták megakadályozni, hogy a zsidóság azzal a külön erkölcsiséggel fertőzze meg a fiatal keresztény népet, amelynek a zsidóság minden korokban gon- dozója.

Csak néhány jellegzetesebb középkori intézkedést ragadunk ki annak illusztrálására, hogyan védekezett a középkor keresztény társadalma a zsidósággal szemben. Spanyolországban a zsidóság annyira elhatalmasodott, hogy 1328-ban törvényileg tiltották ki őket az ország területéről. Amikor pedig a zsidóság visszaszivárgott, 1412-ben külön negyedbe szorították és a zsidójelvény viselésére kényszerítették őket. 1492-ben V. Ferdinánd és Izabella háromszázezer zsidót törvényileg űzött ki Spanyolország területéről. Spanyolország zsidóellenes intézkedéseit a zsidóság ma is rettegve emlegeti. Kevesen tudják azonban, hogy az az Anglia, amely ma előszeretettel a zsidóság patrónusaként emlegetnek, egykor igen kegyetlen rendszabályokat hozott a zsidók ellen. Oroszlánzívó Richárd például törvényt hozott arról, hogy a zsidók távozzanak Anglia területéről és megparancsolta, hogy aki nem távozik, azt fosszák ki és mészárolják le. János 1199-ben és Henrik 1216-ban elkobozták a zsidóság minden vagyonát és kitiltották őket Anglia területéről Edward szigorú rendeletet adott ki a beszivárgó zsidók ellen. Így sikerült megakadályozni, hogy a zsidóság elárassza Angliát. Ma a zsidók arányszáma Angliában minimálisan kiesiny s a brit birodalom abban a kedvező helyzetben van, hogy az anyaországtól távoli földrészekben más nemzetek terhére terem-

het magának zsidókolóniákat és saját népi erőinek veszélyeztetése nélkül játszhatja meg a zsidóság patrónusának szerepét.

Európában ma politikailag a legnagyobb befolyása a zsidóságnak talán még Franciaországban van. Nos, volt idő, amikor Marianne országa nem volt ilyen békés otthon a zsidóság számára. 1181-ben például tilos volt Párizsban letelepedniük, sőt egy királyi rendelet Párizsból és környékéről is kitiltotta Izrael fiait. Szép Fülöp 100.000 zsidót űzött ki az országból, VI. Károly pedig 1394-ben végleg kitiltotta őket Franciaország területéről. Hiába volt azonban minden tiltó rendelkezés, a zsidóság lassan visszaszivárgott s Napoleon már a következőket írja róluk emlékirataiban: „olyanok, mint a sáskák vagy a hernyók, amelyek felfalják egész Franciaországot.” Szegény Napoleon, vajjon mit szólna ma?...

Olaszország, Németország, Portugália, vagyis a művelt nyugat valamennyi országa védekezett a zsidósággal szemben. Ezeket az intézkedéseket hosszas volna felsorolni. Azokkal szemben, akik a zsidóság nagy perében szerettek az egyház palástjába kapaszkodni, csak annyit jegyzünk meg meg: a pápák egész sora hozott a zsidók ellen szigorú rendszabályokat, így többek között VI. Gergely és III. Ince pápa is.

A magyarság története is tele van a zsidóság túlkapásai ellen folytatott védekezéssel. III. Béla például kénytelen volt eltüntetni a zsidókat a pénzveréstől, mert lerontották a magyar pénz értékét s mivel az országot megkárosították, elrendelte vagyonuk elkobozását. II. András alatt a zsidóság nagy befolyásra tett szert s ezért volt kénytelen II. András megkötöni a híres „beregi szerződés”-t, amely eltiltotta a magyarságnak a zsidókkal való házasságkötést, megtiltotta, hogy zsidó keresztény családok és szolgát tarthasson, a zsidókat kizárta mindennemű hivatal viseléséből. Nagy Lajos odáig ment el, hogy 1360-ban az ország egész területéről kitiltotta a zsidókat. Mint mindenütt, a zsidók nálunk is visszaszivárogtak s a mohácsi vész után már újabb „zsidótörvények”-kel találkozunk. Ezek az újabb rendelkezések főleg a zsidóság fokozottabb megadóztatására vonatkoztak. Mária Terézia türelmi patense szintén fokozott adóterheket rótt a zsidóságra, mondván: „tűröm őket, azért fizessenek adót”. Amikor II. József bizonyos engedelményeket adott a zsidóknak, a városok és vármegyék saját hatáskörükben folytatták a védekezést a zsidó befolyással szemben és továbbra is elzárta a zsidók befogadása elől. II. József utána a liberális hullám előntötte a magyar életet, megnyitottak a keleti kapuk s Galicia felől beözönlött a lengyelországi gettó népe. A sokszor már asszimilálódnak látszó régebben letelepedett zsidóság faji szolidaritásból elkövette maga ellen és a magyarság ellen is a legnagyobb bünt: kiharcolta a recepciós és emancipációs törvényeket azok számára is, akik jóformán csak napokkal előbb szivárogtak be a keleti gettókból.

Csak néhány epizódot ragadtunk ki az évszázadok óta folyó nagy perből. Ez a néhány történelmi hivatkozás is bizonyítja, hogy nem múló napi problémáról van szó, hanem olyan vitáról, amely mindig és mindenütt felmerült, ahol Ahasver szerencsétlen fia megjelentek. A nagy perben a népek ma új föltárgyalást tartanak s a zsidóság mint annyiszor, most is elmarasztalattik. De a történelem igazolja, hogy ezek a törvények nem a legkegyetlenebbek.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg- meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

Schmidt László:

Primicia a „Szentföldön“

Ehed, május hó.

Nem ott, ahol az Ur valóban az első szentmisét bemutatta, hanem a Nyárad mellett szóltak ünnepélyes misére a harangok a húsvét utáni második vasárnap reggelén, hogy egy új pap első miséjére hívják az embereket. Nyáradremete volt az a boldog hely, ahol az örök mesterral, az Ur Jézussal közvetlen közelben találkozott ma egy ifjú.

Boldog volt ma az a hét katolikus község, melyet a nép „Szentföldnek” nevezett el és hív még ma is. Boldog volt, hogy ma Isten oltára előtt újabb áldozatot mutatott be, mikor ennek a földnek szülöttjét az Ur oltára előtt az első áldozat arany paténáján bemutatta.

De különösen boldog volt ma a kicsi Ehed, hiszen az újmisést itt látta meg a ragyogó napvilágot s ennek a falunak templomában keresztelték Ferenc névre, hogy 24 év múlva az asszieszi nagy Szent rendjében, mint minorita szerzetes léphessen az oltárhoz.

Az ünnepélyes alkalomra virágerdőbe öltözött a szülőfalu. Mint egy csodálatos hófehér menyasszonyi csokor, úgy ragyogott az egész völgy, ahonnan elindult a fürge kicsi gyermek, hogy mint alázatos szerzetes az Istent szolgálja. A szülőház s a többi házak piros cserép teteje olyan volt a sok virág között, mintha odatévedt apró piros Katica-bogarak lennének. A falut pedig elöntötte annak a tavaszi csendes ünnepélyességnek fensége, amit csak kicsiny falvakban csodálhat az ember. Ezt az áhítatot sehol másutt nem találhatjuk meg.

A korábban mondott szentmise után, melyen azok, akik nem mehettek el az első misére, az újmisést imádkoztak, a két kicsi lovacska vidáman rándította meg a szekeret, amellyel a szülőfalu papja elindult, hogy résztvegyen az első áldozaton. Az apró falvak békésen pihentek szótörtőn a virágos völgyekben s csodálatos látványt nyújtott, amint megpillantottuk a Bekecs alatt a „Szentföld”-et ezüstös pántlikával összefonó Nyáradot. Ennek mentén halad az út Remete felé s az újmisére sietők közül senki sem gondolt arra, hogy az útnak kemény alapját valamikor kétezer évvel ezelőt pogány római rabszolgák rakták le, hogy megközelíthessék Parajd sóbányáit. Nem tudták s nem is sejtették, hogy kétezer év múlva az élet savát, az Isten ígését szomjazó emberek sietnek majd a vasárnap csendjében ugyanezen az úton az elsőmisére. Valamikor kemény katonák saruj döngtek végig ezen a szép vidéken, hogy a pogány római sas hatalmas alá hajtsák a világot, ma ugyanezen az úton rózsafüzért morzsolgató jámbor emberek sietnek, hogy Krisztus békéjét megtalálják.

A Bekecs kényelmes nyugalommal szemléli a tovasietőket. Sok vihart, örömet és bánatot látott már elsuhanni az emberek fölött. Fái még csupaszon bámulják az eget, de a völgyek már megéreztek a mai ünnepet s legszebb ruhájukat, a virágos, tavaszi köntöst öltötték magukra, hogy velünk együtt ünnepeljenek. Két falu halad át a szekér s az emberek mindenütt ünnepi ruhában sietnek a vasárnapi misére, vagy indulnak el Remete felé. Mikháza, mely az út jobb oldalán a Bekecs közvetlen tövében virágok közt intget felénk, hatalmas kolostorával és sokszögű hófehér tornyával küldi üdvözlését a testvér rend ifjú papjának.

És már Remetén is vagyunk. A 12 kilométer utat észre sem vettük. A szülők udvarháza mélyes ünnepélyességgel fogad s csak a szokatlan sürgős-forgás bizonyítja, hogy ma ünnepe van a háznak. Az újmisést és a család már a plébánián van, hogy az ünnepélyes bevonulásra előkészüljenek. A székely szülők bevonulása előkészülnek a szerencsekívánatok s arcukon ott ragyog a boldogság, hogy gyermekeik közül is megadhatták az Istennek kijáró tizedet. A testvérek, rokonok, papok gyöngéd szeretettel veszik körül az újmisést. Mindannyian érezzük, hogy ma az Ur Jézus szívéhez áll a legközelebb.

A templom és környéke zsúfolásig tele emberekkel. A gyóntatószék körül türelmesen várnak, akik ma az Ur testét attól akarják venni, aki először nyújtja azt. A szentmisében segédkezők bevonulnak a plébániára, ahol P. Révai Kelemen marosvásárhelyi házfőnök meghatóan kéri el a könnyeszemű szülőktől most már véglegesen az Ur oltárának szolgálatára és a Minorita-rend dícsőségére az újmisést. Az egyszerű szülők pedig megáldják gyermeküket, amint megáldották az őszötvetségben a pátriárkák s elindultunk, hogy a harangok ünnepélyes zúgása, iskolás gyermekek ezáinak sorfala között, énekeszóval érjünk a templom ajtajához, ahol a falu esperes-plébánosa, Ágotha Endre, fogadta azt, akinek hivatását kifejldni látta s akít most elkísér az oltárhoz.

Az újmisést gondolatait nem látjuk, érzéselt nem tudjuk felfogni. Csak látjuk az arcán, hogy megjött az az édes pillanat, amelyre olyan rég vágyott. Az oltár hófehéren várja az új papot. Ma

minden virág erre az oltárra került s mindenik fehér, mert az áldozathoz a tavasz szűz virága méltó csak. Mennyi remény vált ma valósággá, mennyi imádság sürgető kérése lett beteljesedés, hogy itt haladhat paptársai között az oltár lépcsőjéhez, aki öt évig készült erre a pillanatra. Csak azok tudjuk átérzeni a pillanat magasztosságát, akik évekként ezelőtt éppen ilyen szorongó lélekkel haladtunk az Ur oltára felé az első áldozatra.

Az oltár előtt remegve tör fel az új pap ajkáról a Szentlélek segítségét leendő imádság. Akik ott állunk mellette hiszük és a magunk életéből tudjuk, hogy erre szükség is van, de Isten meg is adja papjának ezt a segítséget. Hogy az új pap élete milyen lesz, mi nem tudjuk, de legyen az örökös himnusz, vagy a szenvedések sorozata, a Szentlélek kegyelme lesz majd a segítség, az erő, mely mindig boldoggá tudja tenni a papi életet.

S aztán kezdetet vesz az ünnepélyes szentmise. Akik ott állunk érezzük, tudjuk, hogy most az újmisést remegve emeli fel a kenyéret és a bort, hogy a világ legnagyobb titka kezdetét vegye. De tudjuk, hogy a szívet is odatette az arany tényérekára, mert csak az lehet hűséges tanítvány, aki mindenét az Urnak adja, hogy százaszoros jutalmát elnyerhesse. Ott van azonban a két könnyeszemű szülő szíve is, hogy teljes legyen az áldozat, amit Istennek adtak. Mindannyiunk imádsága pedig remegve kéri, hogy a szülők áldozata Isten dícsőségére, a fiú áldozata pedig népünk üdvösségére szolgáljon.

A harangok zúgásában, a nép ajkán felcsendülő énekekben, de különösen az újmisést énekekben felcsendül az imádság: fogadd kegyesen Uram ezt a mai áldozatot s ezt az életáldozatot, amit ma Neked felajánlottunk. Egy ifjú életét fogadd el ajándékkul, aki majd annyi lelki kegyelmet fog szívedő testvérei számára az égből lecsendülni és áldásával kiosztani.

Az elsőmisének legszebb pillanatai, midőn az újmisést először osztja az élet kenyéret. És osztja azoknak, akikől az életet vette, akik annyiszor törték számára a mindennapi kenyéret, hogy az apró életbimbóból az Isten azzalának áldozópapja legyen. A gyermek pedig most az elfogyasztott kenyér, a sok gond, a mindennapi élet gondjai helyett az örök élet eledelét nyújtja a 80 esztendő meghaladt nagyanyának, a gondokban immár öregedő édesapának és édesanyának. De nyújtja a testvéreknek is, akikkel a gyermekkor örömei és vidámsága után, mint meglett ember, mint pap találkozik, hogy amint egyszer megosztotta a gyermekkor falatjait, úgy most az Ur testét is szeretettel szétosztja.

A szentmise végén pedig áldást ad szeretteire. Akik szülői áldással bocsátották útra, most ott térdeinek az oltár előtt az első áldásra meghajtott fejükkel. S az ifjú pap meghajtottan nyújtja áldásra fejként a kezét, ajkán pedig remegő szóval hangzik: „A Mindenható Isten, az

* Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fuvódva, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

Atya, Fiú és Szentlélek áldása szálljon le rátok és maradjon mindig veletek.” Ez a legmeghatóbb pillanata a mai szentmisének. A fejként imádkozó két kéz, mely remegve esdi le rájuk az Isten jutalmát áldozatukért, amit gyermekükben hoztak, olyan mintha gloriola venné körül homlokukat.

A szeretettel kiosztott áldás után pedig az érzelmeikkel csordultig telt papi lélekből felcsendül a Te Deum, az Egyház hálaéneke. Zúgva tölti meg a templomot, amint sok száz ember szívéből az égből tör. De kiszáll a templom falai közül és diajalmasan hirdeti a szülőknél és mindenkinek, hogy fiuk, akít ezután már P. Nagy Alfonznak hívnak, ezzel az elsőmisével elindult, hogy élete minden napján örvendő szívvel mutassa be áldozatát.

Bár csak ez a mai ünnepélyes áldozat sok-sok szemlélő és imádkozó résztvevő lelkében indította volna azt a gondolatot és elhatározást, hogy gyermekeik lelkében ápolják a papi hivatást, ha érzéveszik. Mert a mi néptünknek zengő szívé és kemény akaratú papokra van nagy szüksége, akiknek a lelkemélyen olyan vallásos népnek lelkesen hirdessék Krisztus szeretetét.

Angliában óriási dobot készítettek Verdi Macbeth című operájának előadására. Egy évig tartott, míg két, megfelelő nagyságu tehénbőrt találtak hozzá

Alvajárók

A közelmúltban jelent meg Kolozsvári Grandpierre Emil „Alvajárók” című legújabb regénye. Az erdélyi származású, nagytehetségű fiatal író legújabb könyve is komoly eseménye a modern magyar irodalomnak. Grandpierre Emil lélekkeljáró tehetsége ebben a művében is szinte játékos könnyedséggel tár fel meglepő lelkimélysegeket és izgalmasan érdekes lelkikalandok és konfliktusok során vezető keresztül az olvasót. Grandpierre legújabb regényéből közöljük az alábbi megkapóerejű részletet. Egyébként Grandpierre Emil legújabb regénye is a budapesti Franklin Társulat kiadásában jelent meg.

Egy évvel ezelőtt vettem fel próbaszövegként a Jókai Diákotthon irodájába. Április eleje volt, június végéig el kell dölnie, maradhatok-e vagy mennem kell. A döntés Bereczitől függött, aki az Otthon aligazgatója volt. Ő végezte az igazgató, a titkar, a gondnok, sőt a gépirónó munkáját is. A hivatalos munkaidő reggel kilenctől délután kettőig tartott ugyan, de ő ebéd után is bejárt és olykor késő estig benn maradt.

Eszelős körülményességgel dolgozott. Izreire szedte a munkát s minden egyes rézeccskével külön-külön foglalkozott. A pénztárt, melyet elődje minden nehézség nélkül rendben tudott tartani, úgy ahogy volt, hat felé osztotta, hat pénztári könyvet vezetett s még egy külön főkönyvet, melybe a végösszeget írta be. Mikor semmilyen dolga nem akadt, meglepetészerű rovacsolást tartott s ha sikerült rajtakapnia magát valamilyen mulasztáson, kétségbeesve rogyott egy székbe, homlokát tenyerébe temette s szinte hörögve ismételte:

— Nem bírom tovább! Nem bírom tovább!

Megdöbbenésem oly élénk volt, hogy nem bírtam levenni róla a szemem; ellenállhatatlan kényszer parancsára möhön, szemérmetlenül néztem. Kezdetben nem figyelte meg szokatlan arányú érdeklődésemet s védtelenül kiszolgáltatta magát kíváncsiságomnak. Egy nap azonban, midőn mintegy megbabonázva, minden elővigyázatosság nélkül bámultam rá, egyszerre azon vettem észre magam, hogy bozontos tarkója helyett busa szemöldöke alól elővillanó szemébe nézek. Megtört fényű, sajátágosan tisztátalan szemé volt, mely nem sugárzott, mint a szemek általában, hanem gomolygott, mint a füst, vagy mint a kőd. Ez az új felfedezés, mely még jobban fölcigázta kíváncsiságomat, megfosztott józan belátásomtól, meredten, möhön bámultam a szemébe s csak másodpercek múltán eszméltem rá, hogy mit csinállok. Ekkor már késő volt, nem fordulhattam el. Gépiesen farkasszemet néztem vele továbbra is, közben homályosan felmerülő gondolatfördékekkel harcolva; vajjon mi lesz a vége ennek a különös összecsapásnak? — miképpen oldhatnám el tekintetem az óvéről? — kellene-e valamit mondanom? — mit mondhatnék? Ezek a kérdések azonban csak kísértettek, nem öltöttek testet, nem is gondoltam őket valójában, csak készültem gondolni. Valahogy minden életerőm a szemembe iramlott, szinte fájó erővel néztem s néha úgy rémlett, két nyilgyenes tűzcsőva lövődik ki két szememből aligazgatóm szemébe...

Aztán valami olyanszerű változást éreztem, mint mikor az ablak elé függőnyt húznak s a fény egy árnyalattal halványabb lesz. A következő pillanatban Berecznek már nem a szemét, ismét a tarkóját láttam.

Tenyeremmel kisímitottam az előttem heverő ügyiratot. Már csaknem végig előlavastam, mikor mintha egy légy szállott volna homlokomra. Fölpillantottam s még elkaptam aligazgatóm mene-

EMBEREK ÉS TÁJAK

UKRAJNA

Irta: Szabó István

A nagy földrajzi felfedezéseket követő gyarmatlapítások korában egy lengyel író csodálkozott, hogy akkor, amikor a hollandusok és portugálok „az antipodusok és az új világ” uraivá lettek, a lengyelek a hozzájuk tartozó szomszédos országról nem tudnak annyit, mint a batáviai Nyugat-Indiáról. Az országot, melyről a lengyel író szolt, kisoroszkok lakták s a hatalma tetőpontján álló lengyel birodalom része volt. Az oroszok földjeiről és népeiről azonban nemcsak a lengyelek tudomása volt hiányos, hanem — és még inkább — az Európa közepén és nyugatán élő többi nemzeteké is.

Akinek az orosz népiség Gogolék és Dosztojevszkiék írásaiban jelenik meg, nem gondolhat arra, hogy az itt egyetemes vonásokkal előlépő orosz népi egyéniségen a valóságban hasadások és törések mutatkoznak. Az orosz népi alkat hasadásait keresve, nem azokra az idegen népekre — lengyelekre, baltiakra, finnugorokra, a kaukázusi, turkesztáni és szibériai töröktartár és mongol népcsoportokra kell gondolni, melyeket a hatalmas birodalom a Csendes-Óceántól Sziléziáig uralma alá vetett, hanem magára az oroszra, az orosz tömegben mutatkozó népi különbségekre. Maga az orosz népiség is különböző testvéri szláv elemeket foglal össze: nagy-, kis- és fehér-oroszkokat. Ezek közül számra nézve a nagy-oroszkok az elsőség, lélekszáma meghaladja a hatvanmilliót, de a kisoroszkok (ukránoké) is megközelíti a negyvenmilliót, míg a fehér-oroszkok számára és jelentőségre egyformán hátraszorulva, alig érnek el hatmilliót. A cári birodalom és örököse, a szovjetországi birodalom a nagy-oroszkok alapítása. Ezzel szemben a kisoroszk (ukrán) politikai mozgalom arra irányul, hogy a kisoroszkok lakta területre külön politikai szervezettel építse, a birodalmon belül vagy esetleg kívül saját országa keretében biztosítsa az elkülönített kisoroszk népiség és művelődés fenntartását.

A kisoroszk (ukrán) mozgalom, mint minden nemzeti törekvés, a multból igyekszik igazolást meríteni s a kisoroszkok szellemi vezetői elsősorban a kievi Oroszországra mutatnak elődként, mely a IX—XI. századokban az oroszország első állami építménye volt.

A mozgalom politikai megjelenése azonban nem nyúlik messzebb a XVIII—XIX. századoknál. Csak a XIX. század óta jelölik a kisoroszkokat „ukrán” (Ukraina határszéli terület) néven, a politikai elkülönülésre irányuló törekvések szimbólumaképpen.

Az ukrán mozgalom kibontakozásában és

nagy munkatömeg nehezedik rá, meghatott panaszkodása s elérkezésvélve, hogy egy már nem fiatal embernek ilyen rengeteget kell dolgoznia, igyekeztem könnyíteni terhen. De mély csodálattal, félbehagyva a fogalmazást, könyvelést vagy rovancsolást, asztalomhoz lépett, egy darabig bíráló szemmel méregette az előttem fekvő iratot:

— Jól csinálja, kollega úr, látom, érti már — mondta láthatóan szíve ellenére, aztán szó nélkül kivette kezemből a megkezdett munkát s mint drága prédával, iróasztalához menekült vele. Ezeket az aktákat többé sohasem láttam. Egy óra sem telt bele, zihálóan, mélyen főlshajtott.

— Nem bírom tovább! Nem bírom tovább! Nem színeskedett. A sóhajlás öszegéből remegő idegeiből tört elő oly rémségesen őszintén, hogy néha megborzongtam, mintha valami ideg-tépi látvány szemlélője volnék. Aztán szánalmamom és ijedségemem felülkerekedett a kíváncsiság, fűrészszó, vizsla szemmel néztem rendetlen, ritkuló haját, borzas tarkóját, párnás ujjú kezét, kigömbölyödő hátát. Szinte belefűrtam a szemem, annyira vágytam megismerni titkát. Mi a magyarázata ennek az állati, értelmetlen féltékenységnek? Miért nem engedi, hogy segítsék neki? Miért bonyolítja, sokszorozza az örületig alapjában oly egyszerű feladatait? Miért dolgozza halálra magát?

A Diakotthon jövő és jövedelem szempontjából előnyös hely volt, véglegesítem a gyakorlatban Berecztől függött. Nehogy magamra haragítsam, haditervet változtattam, többé semmihez sem fogtam önállóan, megvártam, míg ő maga adott valamilyen megbízást, ezzel aztán elpiszmoztam, ameddig csak tudtam, s noha bűnös igazán nem voltam henyéségekben, néha mégis lelki-furdalást éreztem, hogy ő az öreg dolgozik, míg én lopom a napot.

gyarapodó lendületében jelentékeny szerep jutott Kelet-Galicianak A lengyel uradalmak kisoroszk parasztjainak helyzetét már Mária Terézia, majd II. József enyhítette s az utóbbi kisoroszk nyelvű egyetemet, teológiai szemináriumot és népisiskolákat állított fel. Ezeknek szép feladat jutott a kisoroszk mozgalom szellemi alapjainak kiművelésében. E tekintetben az újabb évtizedekben a kisoroszk népszerű költőjéről elnevezett Sefcsenko-társulat végzett nagy munkát. A szabadabban mozgó galíciai szervezkedés arccal állandóan az oroszországi testvértömeg felé fordult s ebben az időben Galiciát sokan tekintették a feltámadó nagy Ukrajna „Piemont”-jának.

A cári Oroszország összeomlásakor, 1917 tavaszán a központi hatalmak támogatásával önálló Ukrajna született. Már április elején ukrán nemzeti tanács alakult s az év őszén kimondatott az önálló ukrán állam. Ezzel a központi hatalmak Breszt-Litovszkban külön békét kötöttek, de a központi hatalmak bukása után a sorsára bízott Ukrajna a szovjetbirodalom prédája lett. Azóta Ukrajna a szovjet 9 „szövetséges köztársaság”-ainak egyike, területe itt 447.600 négyzetkilométer s lakosainak száma ekkor 26 millió volt, ebből közel 20 millió kisoroszk. 1932-ben a lakosság száma közel 33 millióra emelkedett már, változatlanul 80% kisoroszk többséggel.

Napjainkban sok szó esik egy olyan önálló Ukrajna megteremtéséről, mely a szovjetországi birodalomból kiszakadva, egyesítené mindazokat a területeket, melyeken kisoroszkok laknak. Ez elgondolás szerint tehát az orosz birodalmat elhagyó kisoroszk anyaterülethez hozzá kellene forrasztani más országok, így Lengyelország igen jelentékeny részeit is. Ez az ukrán állam az északi Kárpátok peremétől a Don folyóig érne és egy ismeretlen új szereplőként lépne a történelem színterére.

Az önálló nemzeti és állami létnek mindenképp az önálló nemzeti egyénisége és a belőle sarjadó öntudat az alapja. Azok, akik a kisoroszkoknak önálló állami életformát követelnek, reá szoktak mutatni, hogy a kis- és nagy-oroszkok a történelem folyamán eltérő népi keveredéseken estek át s külön nyelvet is beszélnek. Megállapítják, hogy míg a nagy-oroszkok hosszúkás fejűek, szőkék, kékszeműek és vérmérsékletükre nehézkesek, addig a kisoroszkok inkább rövid fejűek, barnaszőkék, sötétszeműek, nagytermetűek és élénk temperamentumúak. A kisoroszk falvakat gazdag lombosított virágos kertek öltöztetik vidám hangulattal. A nagy-oroszk falvakban nincsenek fák,

zöldelő lombok és színes kertek, kopárság és melábu terület el rajtuk. Más ott a ruházkodás, a gazdálkodás és mások a szokások is.

Az ilyen érvekkel szemben a másik oldalról arra szoktak hivatkozni, hogy hasonló eltérések minden nagy, egyébként közös állami keretben élő nép körében találhatók. Hivatkozni szoktak már a multban is Németország északi és déli németjeire, akik között állítólag nagyobbak lennének a faji és nyelvi különbségek s az ilyen érveleket valóban éppen a mi nemzedékünknek kell átértékelnie, melynek hatalmas élményül adatott meglátni a minden németiségeket egyetlen nagy közösségbe formáló népi gondolat diadalát. Vajjon az orosz lelkiség nem munkálódik-e minden faji és nyelvi eltérések és az életforma különbségei felett az orosz közösség irányában, nem fognak-e összefűző hatalmas szálak az oroszországban is? Dosztojevszkij szinte vallásos imádatot borult le az „egységes pravoszláv Oroszország” gondolata előtt s a vérbeli kisoroszk születésű Gogol kozákja, Tárász is a cárt hívja s az orosz egyéset áldomja, mikor a lengyelek által alája rakott máglya lángjai már felesapnak hozzá: „Megálljatok csak, eljön még az ideje s majd keservesen megtanuljátok, mit jelent az igaz orosz hit! Már most is félelem gyöttri a közeli és messzei népeket, de elkövetkezik az orosz földön a cári uralma s nem leszen olyan hatalom a földön, aki meg nem hajol majd előtte!” Itt már egyenesen a szláv messziánizmus, a nagyszláv gondolat esendül felénk, melyet éppen az oroszország melengtetett leginkább szívében s amely teljesen aligha hamvadt el a szovjettakaró alatt.

A faji és nyelvi különbségek mellett, melyek az orosz egység gondolatának mindenkori bővülő ereje szerint nőnek meg vagy fognak el, az ukrán önállósági mozgalom a történelmi hagyományokból merít még erőt. A kievi birodalom hagyománya azonban a kisoroszkot egyáltalában nem állítja szembe külön nemzeti testként a nagyországgal, hiszen Kiev éppen az első orosz politikai egységet jelenti. A kievi birodalom hagyománya tehát a mai orosz lelkiségben az elsőbbséget, a régebbi és oroszabb orosz jelenti s vajjon nem éppen akkor nyílnék-e meg Kieve előtt az út arra, hogy egy új orosz nemzeti egység kikristályosodási góca legyen, ha leválasztatnák a moszkvai szovjet birodalom testéről? ... Ilyen lehetőségi gondolatok, miként gróf Bethlen István emlékeztetés újvi újságeikre tanusítja, a gyakorlati politika síkján is feltűnhetnek.

A kisoroszkok másik nagy történelmi hagyománya, a tatár és lengyel-litván hódítások által életre keltett dnyeperei kozák-állam — miként láttuk — mindjárt az orosz birodalomba tért, mikor a lengyel állam ereje nem tudta tartani a feltörő nagy orosz hatalommal szemben. A kozákokat a cári szolgálatába vezető Chmelnyckyj hetman a kisoroszk népi költészetnek máig népszerű alakja, annak dacára, hogy a hetman kikötései a kozákság különállásának megtartására igen hamar elejnyestek a birodalomban. Mazepa és emléke iránt azonban, aki a kozákokat a cári ellen szőitotta fegyverbe, a kisoroszk nép nem tudott felmelegedni.

A történelmi hagyományok tehát, ha táplálják is a kisoroszk tudatot és hízlelegnek neki, olyan önálló és független ukrán állam megteremtésére, mely az orosz birodalomtól teljesen elszakítva, tehát nyilvánvalóan annak akaratával szemben s így ellenségesen jönne létre, a kisoroszk népet nem ösztönzik. Magában a népben az ellenszenv a nagy-oroszkokkal szemben, ha a politikai mozgalom vezetői szembe kerültek is a moszkovita hatalommal, a történelem tanúsága szerint, engesztelhetetlenül sohasem lobogott fel s azokat a zendüléseket is, melyek utóbb a kisoroszk földön fel-feltörték, elsősorban társadalmi indítékok mozgatták nem is az orosz egység gondolata, hanem a rendszer ellen, mint ugyanakkor a nagy-oroszk földön is a hasonló megmozdulások.

Azon az oldalon, ahol Ukrajna független államisága elé kitérdéssel néznek, arra is reá szoktak mutatni, hogy az önállóságnak a geográfiai viszonyok nem kedveznek. A kisoroszk népi voznal

Zászlók,

lobogók, miseruha- és zászlóselymek, paszmántok, rojtok stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.

Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.

75 éves cég.

zöldelő lombok és színes kertek, kopárság és melábu terület el rajtuk. Más ott a ruházkodás, a gazdálkodás és mások a szokások is.

Az ilyen érvekkel szemben a másik oldalról arra szoktak hivatkozni, hogy hasonló eltérések minden nagy, egyébként közös állami keretben élő nép körében találhatók. Hivatkozni szoktak már a multban is Németország északi és déli németjeire, akik között állítólag nagyobbak lennének a faji és nyelvi különbségek s az ilyen érveleket valóban éppen a mi nemzedékünknek kell átértékelnie, melynek hatalmas élményül adatott meglátni a minden németiségeket egyetlen nagy közösségbe formáló népi gondolat diadalát. Vajjon az orosz lelkiség nem munkálódik-e minden faji és nyelvi eltérések és az életforma különbségei felett az orosz közösség irányában, nem fognak-e összefűző hatalmas szálak az oroszországban is? Dosztojevszkij szinte vallásos imádatot borult le az „egységes pravoszláv Oroszország” gondolata előtt s a vérbeli kisoroszk születésű Gogol kozákja, Tárász is a cárt hívja s az orosz egyéset áldomja, mikor a lengyelek által alája rakott máglya lángjai már felesapnak hozzá: „Megálljatok csak, eljön még az ideje s majd keservesen megtanuljátok, mit jelent az igaz orosz hit! Már most is félelem gyöttri a közeli és messzei népeket, de elkövetkezik az orosz földön a cári uralma s nem leszen olyan hatalom a földön, aki meg nem hajol majd előtte!” Itt már egyenesen a szláv messziánizmus, a nagyszláv gondolat esendül felénk, melyet éppen az oroszország melengtetett leginkább szívében s amely teljesen aligha hamvadt el a szovjettakaró alatt.

A faji és nyelvi különbségek mellett, melyek az orosz egység gondolatának mindenkori bővülő ereje szerint nőnek meg vagy fognak el, az ukrán önállósági mozgalom a történelmi hagyományokból merít még erőt. A kievi birodalom hagyománya azonban a kisoroszkot egyáltalában nem állítja szembe külön nemzeti testként a nagyországgal, hiszen Kiev éppen az első orosz politikai egységet jelenti. A kievi birodalom hagyománya tehát a mai orosz lelkiségben az elsőbbséget, a régebbi és oroszabb orosz jelenti s vajjon nem éppen akkor nyílnék-e meg Kieve előtt az út arra, hogy egy új orosz nemzeti egység kikristályosodási góca legyen, ha leválasztatnák a moszkvai szovjet birodalom testéről? ... Ilyen lehetőségi gondolatok, miként gróf Bethlen István emlékeztetés újvi újságeikre tanusítja, a gyakorlati politika síkján is feltűnhetnek.

A kisoroszkok másik nagy történelmi hagyománya, a tatár és lengyel-litván hódítások által életre keltett dnyeperei kozák-állam — miként láttuk — mindjárt az orosz birodalomba tért, mikor a lengyel állam ereje nem tudta tartani a feltörő nagy orosz hatalommal szemben. A kozákokat a cári szolgálatába vezető Chmelnyckyj hetman a kisoroszk népi költészetnek máig népszerű alakja, annak dacára, hogy a hetman kikötései a kozákság különállásának megtartására igen hamar elejnyestek a birodalomban. Mazepa és emléke iránt azonban, aki a kozákokat a cári ellen szőitotta fegyverbe, a kisoroszk nép nem tudott felmelegedni.

A történelmi hagyományok tehát, ha táplálják is a kisoroszk tudatot és hízlelegnek neki, olyan önálló és független ukrán állam megteremtésére, mely az orosz birodalomtól teljesen elszakítva, tehát nyilvánvalóan annak akaratával szemben s így ellenségesen jönne létre, a kisoroszk népet nem ösztönzik. Magában a népben az ellenszenv a nagy-oroszkokkal szemben, ha a politikai mozgalom vezetői szembe kerültek is a moszkovita hatalommal, a történelem tanúsága szerint, engesztelhetetlenül sohasem lobogott fel s azokat a zendüléseket is, melyek utóbb a kisoroszk földön fel-feltörték, elsősorban társadalmi indítékok mozgatták nem is az orosz egység gondolata, hanem a rendszer ellen, mint ugyanakkor a nagy-oroszk földön is a hasonló megmozdulások.

Azon az oldalon, ahol Ukrajna független államisága elé kitérdéssel néznek, arra is reá szoktak mutatni, hogy az önállóságnak a geográfiai viszonyok nem kedveznek. A kisoroszk népi voznal

Magyarországgal szemben nem biztosít természeti határt a kis- és nagyoroszi települések az egész vonal mentén igen összekeverednek. Mikor a tatárok végül a krími félszigetre szorultak s megnyílt a betelepülők számára a dnyeper-doni mező, ez östermékenységgű földekre olyan nagy vándorlás indult meg a nagyoroszi vidékekről is, hogy az egykorúak egyes vidékek elnéptelenedéséről panaszkodtak. A kisoroszi népi vonal tehát nem világos és nem természetes és Hettner heidelbergi tanár két évtizeddel ezelőtt megírta, hogy a kísérlet, mely Ukrajna politikai önállóságát az ország belső szerkezetére alapozza, hajánál fogva előráncigálnak látszik.

Nemzeti egyéniség és öntudat, történeti hagyomány, geográfia az államalkotásnak különböző megítélésével mérlegelt fundamentumai lehetnek. — Ukrajna önálló államiségének kérdése mindenestre elsősorban hatalmi kérdés. Az orosz birodalom számára Ukrajna nemcsak a mesebeli termékeny gabonaföldeket s nemcsak az oroszországi vasérc- és széntermelés nagy hányadát szolgáltató bányákat jelenti, hanem jelenti mindenekelőtt a Fekete-tengert, melynek vizei felett már az első kivi nagyfejedelmek tekintete szállt Bizánc felé; jelenti tehát a nagyhatalmi politikát is. Az önálló Ukrajnát meg kell harcolni s mivel a kisorosziok, ha eljutnának is valaha a harcig, ezt a birodalommal szemben sikerrel nem vállalhatnák, az elszakadás kezdetétől fogva csak idegen hatalom és pedig Oroszország régi ellenfele, a német hatalom támogatásával látszott megvalósíthatónak.

A német-ukrán kapcsolatok a XVIII. század végére nyúlnak vissza, mikor Oroszország és a felémelkedő Poroszország között háború lehetősége tűnt fel a láthatáron. A kisoroszi nemesség köréből, mely háborgott a kozákállam utolsó bástyáit is lerontó II. Katalin ellen, kiküldött jelent meg Berlinben s bár itt barátságos fogadtatásra talált, érdemleges választ nem vihetett haza. Ezentúl a német politika távoli horizontján újolag fel-

derengnek az önálló Ukrajna körvonalai. A krími háborúban előkelő német politikai körök fenntartják Ukrajnának Oroszországtól való elszakítását s 1887—88-ban, mikor Oroszország ismét háborúban állott, Bismarck is számításba vette a független Ukrajna megalapításának lehetőségét. 1888 február 2-án mondott nagy beszédében sokatmondóan juttatta kifejezésre, hogy „a természetes szükség nem kívánja, hogy az oroszok és ukránok egy állam kötelékébe tartozzanak”. A világháborút megelőző német-orosz feszültség idején és a világháború folyamán az eddigieknél határozottabban bontakozott ki és jutott világos megfogalmazáshoz a német törekvés. Ekkor már egész irodalma volt a kérdésnek s kifejtett a nagyszabású elgondolás, hogy az orosz birodalom romjain és a függő viszonyba állítandó Ukrajna síkjain keresztül híd épüljön a német keleti terjeszkedés számára. Németország számára — hangzott el egy előadásban a porosz képviselőházban a világháború alatt, amely kitűzte a „Helgolandtól Bagdadig” büszke kereskedelempolitikai jellegű, a szabad Ukrajna nemcsak az egyenes utat jelenti a Perzsa Öbölhöz és India csodaszághoz, ahonnan Anglia túlnyomóan meríti anyagi segédesszkezeit. Ukrajna — miként az előadás címe megjelöli — „Deutschlands Brücke zum Morgenland”.

Ha a törekvés ilyen határozott megszövegezésben állott is a közvélemény nyilvánossága előtt, maga a hivatalos német politika mindig rendkívül nagy óvatossággal és körültekintéssel kezelte az ukrajnai kérdést. Valóban ez a kérdés az orosz birodalom életérdekén kívül más hatalmi érdekeket is érintett. Ma is így van s ha a diadalmas német erőnek e hatalmi érdekek ellenében mégis sikerülne létrehozni a független, önálló Ukrajnát, ugyanazzal a megfeszülő erővel is kell állandóan tartani, mert ha ezek a feszülő erők megernyednek vagy más ellensúlyozó erőre akadnak, kiszámíthatatlan új hatalmi elrendeződések indulhatnak meg.

SZENZÁCIÓS VÁLTOZÁS AZ ARCPUDER TERÉN NINCS KIKÉSZITETT HATÁS EGY ÚJ, A BŐRÖN LÁTHATATLAN PUDER KIFOGÁSTALAN TERMÉSZETES SZÉPSEGET KÖLCSÖNÖZ

Előkelő francia hölgyek új divatot alkottak. Új arcpudert találtak fel, amely halványrózsa arcszínt kölcsönöz, anélkül, hogy fénylés legcsekélyebb nyomát is látszana egész napon át.

Ennek a titka egy új eljárás, amelynél a háromszór szitált legfinomabb pudert dupla krém-habba keverik. Ezt a legújabb eljárást, amely francia kémikusok hosszú éves kutatásainak eredménye, a Tokalon-gyás szabadalmaztatta. Tokalon pudert örökre megszünteti a fénylő orrt és zsiros arcbőrt. Kifogástalan arcbőrt biztosít, amely 8 órán át fénytelen marad. Sem szél, sem eső, sem izzadság nem képes bőrét fényessé tenni, ha Tokalon-matt-pudert használ. Apólt, üdén hamvas arcbőrt kölcsönöz, amely kétszeresen vonzóvá válik. Kéjen Tokalon pudert, amely 10 különböző színárnyalatban készül.

Az „angol titkok háza”

Az angol humor „a titkok házána” nevezi a miniszterelnökség Downingstreet 10. szám alatti palotáját. Valóban belülről közönséges halandó nem látta még az épület termeit, rejtett szobáit, szűk folyosóit. Még kevésbé tudnak arról, mi történhetik az ódon falak között. Ujságíró még nem tehet be lábát azokba a szobákba, amelyekben Anglia urai döntenek a birodalom sorsáról s egy kisé a világ sorsáról is. Szigorú hagyomány tiltja Anglia uralkodójának is, hogy ott megjelenjék és résztvegyen a tanácskozásokon. A király személyére is kiterjedő tilalom III. Vilmos uralkodása óta áll fenn. Magyarázata, hogy az orániai házból való III. Vilmos egy szót sem tudott angolul s így önmagát rekesztette ki abból, hogy résztvegyen a kabinet tanácskozásain. Ettől kezdve egyetlen angol király sem fordult meg a Downingstreeten. Ezzel szemben az angol miniszterelnöknek azonnal kötelessége jelentést tennie a tanácskozások eredményeiről s ezért bármikor szabad bejárása van a királyi palotába, sőt fontos ügyekben a királyt az éjszakai órákban is „zavarhatja” s ha brit királyi felsége éppen az igazak álmát alusza, joga van felköltetni.

Amikor 1914 őszén az angol kormány tagjainak sorsdöntő tanácskozásainak eredményeként Anglia a Németország elleni háborús beavatkozás mellett döntött, Asquith miniszterelnök éjjel egy órákor keltette fel V. György királyt, hogy közzölje vele a minisztertanács sorsfordító határozatát.

A kormány tagjait a miniszterelnök hívja meg a tanácsba. Ez a meghívás lehet gyakran olyan sürgős is, hogy az álmukból felvert minisztereknek rendesen felöltözni sincs idejük. A háború alatt Lloyd George egy alkalommal pizzamában jelent meg a tanácskozáson.

A tanácssterem komor, faburkolatú, dísztelen helyiség. A tanácskozás ideje alatt a miniszterek nem jegyezhetnek, csak beszédeik gondolatmenetét vehetik papírra, de ezeket a feljegyzéseket távozás előtt a legnagyobb gonddal megsemmisítik. Amíg a minisztertanács tart, senki sem léphet a terembe, de nem is távozhat onnan.

KERESZTREJTVÉNY

17. (356.) szám.

1		2	3	4	5		6	7	8	9		10
			11					12				
13	14		15				16					17
18		19		20			21					22
23			24		25					26		
27					28			29	30			
				31						32		
33	34	35				36		37			38	39
40					41	42				45		
44				45				46			47	
48			49					50		51		52
				53						55		
56												

Beküldendő: Vissz. 1., 56. Füg. 1., 10.

Megfejtési határidő: május 18.

Vízszintes sorok:

- 1 Bor, sör, pálinka.
- 11 A sport egyik ágát üzi.
- 12 Gyermekegondozó.
- 13 Hamis.
- 15 Z-vel: hangjárték.
- 16 T-vel: fiatal szarvasmarha.
- 17 Nemzet.
- 18 Román pénzegység.
- 20 N-nel kevés.
- 22 Névtű.
- 23 Vissza: nota, névelővel.
- 25 Tud.
- 26 Állati férőhely.
- 27 Fizetésnem.
- 29 Ékezetpótlásokkal: a só is az.
- 31 Ábrahám szülővárosa.
- 32 Zár mássalhangzó.
- 33 A város régi része.
- 37 Számoai eredetű népfaj Új-Zeeland szigetén.
- 40 Olasz pénzegység.
- 41 Becézett férfinév.
- 43 „solymár (Tarcisregény).
- 44 Napszak.
- 45 E-vel: elbeszél.
- 47 Érzékszerv.
- 48 Ital mássalhangzó.
- 49 Román pénzegység.
- 50 Makaacság.
- 52 A. O.
- 53 Ny-nyel: hetyke.
- 54 Női név.
- 56 Mérges gomba.

Függőleges sorok:

- 1 Csomagfeladáshoz szükséges.
- 2 Mássalhangzó, fonetikusán.
- 3 Német személyes névmás.
- 4 Azonos a 15. vízszintessel.
- 5 Férfinév.
- 6 Gyengeelméjű.
- 7 Harci eszköz.
- 8 Kérő ellentéte.
- 9 Skála-hang.
- 10 Uralkodók disze.
- 14 Lesegit valamit.
- 17

Női név. 19 Van, mikor szép, máskor meg csunya. 21 Sor mássalhangzó.
- 22 B-vel közlegény.
- 24 Fédő, névelővel.
- 26 Vissza: nemzet.
- 28 Ékezetpótlással: értékű.
- 30 Francia birtokos névmás, fonetikusán.
- 34 Hord.
- 35 Nem, válik javunkra.
- 36 Proféta, a zsidók utolsó bírója.
- 37 Állandóan.
- 38 ...de Janeiro.
- 39 Pete.
- 42 Zenei műszó.
- 45 Vissza: a szeretetet kifejezésre juttatja.
- 46 Örlési termék.
- 49 Veszedelmes rovar mássalhangzó.
- 51 Irány.
- 53 Ékezetpótlással: mennyboltozat.
- 55 Biztatás.

15. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vízszintes 1. Hűbérlo elődóm. 46. Izletes. 53. Modern ballada. Függőleges: 1. Hat nagybátyám. 10. Magyar Kultura. 19. Rizling. 21. Védővár.

Helyesen megfejtették: Fodor Péter, Gárdos Olly, Lázár Béla, Csiby Lenke, Kiss Lajos, Derzsy Zoltán, Szabó Józsefné, Zakariás Miklósné.

A jutalomnyvet Csiby Lenke nyerte, elküldöttük.

A kapun kívül

Jeta: Békely László

Május másodikán délelőtt 11 órakor az újságírók előcsarnokán és nevetve lépett ki a kapun. A fogház kapuján. Első útja a szerkesztőségbe vitt, hogy leüljön az íróasztal mellé, ahonnan hat hónappal ezelőtt kelt fel, hogy egy politikai sajtópörből kifolyólag, a hadbírósg ítélete alapján száznyolcvan napot töltsön a váradi fogházban.

A félesztendő letelt.

Hosszú volt ez a félesztendő?

Voltak végtelenül hosszú napjai, verejtékesen kínos, örökösnek tűnő éjszéléi s voltak rövid hetek, rövid hónapok, amikor — itt az idő múlását olyan elevenen és intenzíven érezte, mint sehol másutt — szinte megdöbbent az újságíró: hogy rohan az idő s hogy elfűt az élet!

Pedig a fogház filozófusa, aki „becsületes” polgári foglalkozását tekintve, besurranó-tolvaj, nem egyszer így böleskedett az idő mulásáról:

— Tetszik tudni szerkesztő úr, itt minden nap kettőnek számít: egyik az életből, a másik a fogásból mulik el tőlünk.

Hát mi tagadás benne, ez olyan kézenfekvő és gyönyörű igazság, hogy akár egy görög vagy latin filozófus is mondhatta volna. De hat hónapig ilyen és ehhez hasonló bölcsességeket gyűjteni mégsem örömmámor. Fő azonban a jó kedély volt, a humor és az élc, amely első perctől az utolsóig végigkísérte ezt a fogást és elaltatta az érzékenykedő lélek minden haszontalan és hibaváló tüprengését. Meg ott voltak a könyvek. Régi könyvek komoly óbora, s modern regények kissé csipős raffinált, de rendszerint kevésbé tartalmas koktélje, amely a fogház szigorú absztinenciája mellett is megengedett itala a tikkadó, szomjas léleknek. Persze újságot nem olvasott az újságíró. A hírlapok indexre vannak téve a fogházban s így teljességgel lemaradt az eseményekről. Nem olvashatott híreket, nem hallgathatott rádiót és nem vehette föl a távirati irodák izgalmas jelentéseit sem. A szó szoros értelmében kikapcsolódott az életből és az eseményekből, holott mesterségénél fogva az esemény az, amely éltető eleme s rendes körülmények között az események szemléletében és kommentálásában merül ki minden tevékenysége. Itt azonban nemcsak a társadalmon, de az események zajlásán is jóval kívül esett s egy fehérre meszelt, vasrácscella néma magányában, olykor az a szorongó érzése, mondhatnám kényszerképzete támadt, hogy megállott a világ, megdermedt az élet lüktetése, szivedobogása s csak saját szívének riadt kalimpálását hallotta ilyenkor, minden emberi léttől és mindenkitől távol... Ennek az ijesztő, kínos érzésnek a realitását csak fokozta az a körülmény, hogy a fogház komor és magas falakkal körülvett kietlen, kopár udvarán nem láthatta a tavasz zsendülését, a lombokbabomló, virágbaboruló fákat, a természet nagy megújulását sem. A hatás tehát tökéletes volt: Megállott az élet minden mozgalmassága mint egy zsebóra, amelyben eltört a hajszálrugó, süket csendesség borult a világra s csak itt a fogház magas épületekkel, nedves falakkal körülvett udvarán van valami tompa, irreális és bizonytalan élet ez is mintegy víz alá merítve...

Hüü, együgyű képzelgések!

Az élet rohant a maga útján, egyik esemény legázolta a másikat, sirt, nevetett és dalolt a világ. Emberek születtek és emberek haltak meg, voltak lakodalmak és temetések, izgalmas citeráztak az idegeken, országok tüntek el Európa térképéről és a napok tele voltak történéssel. S amikor az újságíró május másodikán kilépett a fogház kapuján, mint egy üde, illatos és szeleburdi bakfis szembevetve a virágos tavasz.

— Hej szabadság — gondolta magában, — hol kezdődöl és hol végződöl?! Bent a fogházban milyen irigyelt „szabadságnak” számít a politikai foglyok kedvezménye, akik egy óra helyett két órát sétálhatnak naponta s a különböző korlátozások között is, mekkora szabadság ez, amikor most kilép a fogház kapuján, hogy visszatérjen az életbe. Minden három lépésnél riadtan néz vissza, mert nem tudja elhinni, hogy hirtelen szabad lett és nincs a sarkában egy zordon börtönőr. S egy expressionista kép egymásrakopirozott ferde síkjain, fotomontázszerűen és izgalmas hangzavarral feltárul előtte az élet harsány, színes és zajos mozgalmasága. A kis, fogház előtti park virágbaborult bokrain a fák frissenzöld lombzatában madarak csivognak, arrább az útkereszteződésnél bicikli csönget, gépkocsik tülkölnek, stráfszekerek és teherautók dübörögnek, emberek vitatkoznak és nevet-

Az ingatlan könyvek kiállítása

(A nagyváradi Háztulajdonosok Szövetségének közleménye.)

A májusi költözködések lezajlása után minden háztulajdonos törekedjék az ingatlan-könyvek mielőbbi pontos kitöltésére. Ezért:

1. Minden tulajdonos, kérje fel bérlőit arra, hogy a 2-es számú törzslapot a valóságos adatokkal kitöltve a háztulajdonos részére a legrövidebb idő alatt adják be és mutassák fel előtte a kitöltés alapjául szolgáló okiratokat (adónyugta, bejelentési hivatal bulentínje, katonai könyvecské stb.) mert a kerületi biztosi hivatalok, információink szerint, ugyan nem követelik a bejegyzési adatok alapjait képező okiratoknak a felmutatását, viszont úgy a háztulajdonosi, mint a bérlői törzslapokban foglalt adatok helyességéért a háztulajdonos és a bérlő együttesen felelősek.

2. Minden háztulajdonos töltsse ki az 1-es számú törzslapot a saját, valamint a bérlők által átadott 2-es számú törzslapban foglalt adatok felhasználásával, továbbá a házban lakó háztulajdonosok, vagy akik a házban valamely helyiséget

bármely célra használnak, töltsék ki a saját 2-es számú törzslapjukat.

3. A zsidóvallású háztulajdonosok és bérlők a 2-es törzslapokban a vallást feltüntető rovathat azt írják be, hogy az ortodox, vagy a neolog hitfelekezethez tartoznak-e, mivel a más megjelölésű törzslapokat visszautasítják.

4. Minden háztulajdonos törekedjék az ingatlan-könyv és a kapcsolatos törzslapok minél előbbi benyújtására egyrészt azért, hogy a tömeges benyújtásokkal kapcsolatos kellemetlenségek-től magát megkímélje és másrészt azért, hogy esetleges visszautasítás esetében ideje legyen a kellő pótlások eszközésére, vagy új törzslapok kiállítására.

Tagjaink ezekben a kérdésekben Cosbus utca 4 számú irodánkban díjtalan felvilágosításokat nyerhetnek, de legutolsó tagdíj befizetésüket igazolniuk kell.

A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében dr Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök.

nek. És a hathónapig tartó nyomott és nyomasztó csönd, a szürke és sárga falakkal elzárt tompa perspektivánélküliség után, mindez olyan elevenen, olyan élesen és olyan rikoltóan hasogatja a látó és halló idegeket, hogy mintegy tériszonyban áll, gyökeretvert lábbal a park közepén. Aztán hirtelen forogni kezd vele ez a kis játékpark, mint egy színes és vidám ringlispil, kék, lila, vörös és zöld körök ugrándoznak a szeme előtt. Elszédül. Amikor pár pillanat múlva felécsudik, akkor látja, hogy kábult és részeg ténfergés közben magához

ölelt egy virágbaborult orgonabokrot. Éppen egy bérgépkocsi suhan el mellette. Int a kezével. A soffőr hirtelen lefékez és kinyitja a kocsiját. Az újságíró beül, a soffőr hátrafordul:

— Hová parancsol?
— Vissza az életbe — feleli mosolyogva az újságíró — de kapcsoljon rá, mert nagyon sietős!

A soffőr nevet és ebben a pillanatban úgy érzí az újságíró, hogy vidáman és lelkendezve, felszabadult, jókedvű hahotával, kacag, nevet és ujjong az egész világ.

A GYERMEK

Rovatvezető: HORVÁTH ÁRPÁDNÉ

ÉDES ANYÁM...

A szívem csak egyet csórol
szépen csengő éneket:
Édes Anyám! Édes Anyám!
Isten áldjon tégedet!

Életem első percétől
szeretettel gondoltál,
A jó Istent megismerni —
szeretni tanítottál.

Amikor jární próbáltam
megfogtad gyöngye kezem,
szeretgetél — oltalmaztál,
szokat bajlódtál velem!

Amikor nagy beteg voltam
Hűségesen ápollál,
Agyam mellett éjszakákat
virrasztva — imádkoztál.

Kérlek édes jó Istenem!
Áldj meg minden jó Anyát!
En könyörgöm! — kis gyermeked!
Hallgasd meg a hű imátl!

Hallgasd meg, a szívemből jött
szépen csengő éneket:
Édes Anyám! Édes Anyám!
Isten áldjon tégedet!

ERTSEY GABIKA

Szűz Mária hegedűse

Péter vak volt. Örök sötétségben élt. Soha nem látta édesanyja mosolygó arcát, tiszta szemét, édesapjának daliás alakját, amint a kis erdőszéletről, puskával a vállán, az erdőbe indult.

Már egészen kisfiú korában is gyakran állott a kis ajtóban, s az erdő felől jövő hangokat figyelte. A lomb-
suttogásból, madarak
csicseregéséből, a me-
leg napsütésből, a vi-
rágok, rügyek illatá-
ból, a nedves föld
szagából szeretett vol-
na képet alkotni ma-
gának a világról, a
természet szépségéről,
de ez soha nem sike-
rült neki. A világtal-
an szemek ilyenkor
szomorúan, csügged-
ten tekintettek az
édesanyjára, akinek a
szíve összeszorult és
vígasztalásul gyöngé-
den megsimogatta a gyermek göndör fürtjeit.

Azután dobogó szívéhez szorította az idegesen tapogató ujjacskákat és a saját arcán, vonásain végigvezette azokat. A gyermek boldogan formálta meg képét és a lelki és testi vakságban sanyilódnak szelíd világosság csillant a lelkében és az: „Anyja” fogalma volt. A sötétségből mindig ebbe a szent világosságba menekült.

Az idő telt, Péter nagy fiú lett, tétlenül kellett naphosszat üldögnie. Öregedő édesanyja szomorúan, aggodalommal gondolt a jövőre... Valami vigasztalásról gondolkodott arra az időre, amikor ő már nem lehet mellette. Eszébe jutott a hegedűje, amely fiatal korának olyan kedves, hűséges barátja volt. Előkereste szekrényéből és az álmódzó fiú kezébe adta. Péter megtanult hegedülni. Finom hangok áradtak szét az öreg hangszerből. Csillogó gondolatok, öröm, vágyódás, — de látni még mindig nem tudta, amiért pedig annyira rajongott: a természetet...

Egy tavaszi napon azután meghalt az édesapja, majd kevéssel később az édesanyja is. Idegenek költöztek az erdőszélre és Péternek búcsúznia kellett. Kétségbeesetten járta be a helyiségeket, de sehol sem találta meg többé a drága anyját, nem hallotta szerető, kedves nívó szavait.

Vette a hegedűt és kiment az erdőbe. Május volt. Minden csupa illat, dal és napsugár. A vak nem ügyelt semmire, a bánat sötét fátyolát reáborította. Nagyon csüggedtnek és me-
rencsétlennek érezte magát.

Már ritkult az erdő, pár lépés és elhagyja a drága szülőföldet. Ekkor lába egy vastag fagyökrében megbotlott. Átkarolta a fa törzsét, hogy el ne essen. Ujjai egy faragott képet érintettek. Lázasan kutatta a kép vonásait és megtalálta a gond ráncait a homlokon, a fájdalmas vonást a száj körül, a keskeny ajkát, a puha állat, megtalálta mindenanyák arcát, megtalálta minden ember édesanyját...

A vak sokáig állott némán a szűz Anya képe előtt. Azután elővette hegedűjét és édesanyja kedves dalát játszotta rajta. Ekkor csoda történt. Lelkiszemei megnyitultak... Látta a zöld erdőt, a rétet, vörös, kék, sárga virágival. látta amint a szellő keresztül suhan rajtuk, látta a fehér bárányokat, a lepkéket, a madarakat, de a legszebb egy nő volt, aki ő felé jött, lábai alig érintették a földet, minden virág meghajolt előtte; hófehér ruhájánál csak gyönyörű, szelíd arca fényelt jobban. Karján csodaszép gyermeket tartott. Utána angyalok lépkedtek, mind hegedűvel, de soha nem hallott égi melódiákat játszottak... A szép nő a szűz Anya volt, Május királynője. Lehajolt Péterhez, akinek azonnal eltűnt minden szomorúsága.

Ettől fogva Péter világvándora lett. Ha egy Szűz Mária-képhez érkezett, hegedült előtte. És dalaiban illatoztak a virágok, szálltak a felhők, énekeltek a madarak és mosolygott Mária, az ég királynéja, az ő szerető, jámbor szívét látva és az emberek mindenütt szeretettel hallgatták Mária hegedűsét.

A Gyermekrovat postája

Kiszely Margit és Erzsébet. Szívükből örvendek a sikertől! Most már csak pihenni — és jönni! — Anderlich D. Zsolt. Kedves, hogy szeretned, ha K. Agneska minden számba írja mesét. Egyelőre a vizsgákra készül. — Horváth Erzsike. Bizony szép lehet most a szülőben! Van virág Nagymamának bőven! — Nagyítóthy Tóth Abel. Egészen bizonyosan meg fog érkezni hozzád is a jutalomkönyv, ha szorgalmas megfejtő leszel! — Szolga Klára. Köszönöm a rejtvényeket, majd külön is üzenek. — Serly Mária. Szeretettel üdvözöllek, remélem kitartó leszel a rejtvényfejtésben! — Hanák Sándor. Nagy kopé lehetsz te! Ezután is várom a soraidat, különben nem leszel a „kedvencünk.” — Ertsey Gabi. Kár, hogy a cserebogaras vers már nem fért el. Örültem, hogy meglátogattál. — Ildikó. Nem csodálom, hogy úgy tetszettek a nyuszik — a képek is, meg a mese is! — Schöffmann Mária. Megkaptam a kártyát, hálásan köszönöm. Már nagyon várunk, nagymamával együtt. — K. M. Ranelser. Ne csak a gyermekrovatot olvasd el a lapból, van benne más olyan is, ami téged érdekel. Mi van Judkával? Miért hallgat? Szeretnél találkozni.

Ádám néni.

Gyöngyvirág

Gyönyörű májusi reggelen elindult a szép kis királyleány virágot szedni. Csak úgy engedelem nélkül távozott. Barangolása közben az erdőbe jutott és észre sem vette, milyen messzire elkerült hazulról. A nap már magasan járt az égen, de ő nem érezte a forróságot, amelytől megvédte a fák sűrű lombátora.

Amikor elfáradt és megéhezett, számocával és friss forrásvízzel csillapította éhségét és szomjúságát. Azután lefeküdt a patak partján, virágos bokor árnyékába és mélyen elaludt.

Mikor felébredt, már késő éjszaka volt... A kis patak, mint csillogó ezüst fátyol ragyogott a holdfényben. Köröskörül néma csönd, csak a baglyok huhogása hallatszott...

A kis királyleányt félelem lepte meg az éjszakában. Haza akart menni, de nem találta meg a hazavezető utat... Édes anyjára gondolt, aki most felkutatattja érette a várkastély minden zugát és szívszorongva várja egyetlen gyermekét... könnyei megeredtek. A legszebb és legizgalmasabb gyöngyök, a bánat könnyei, amint leperegtek a földre, mindegyik kis harang formájú fehér virággá változott. Ezeket a virágokat gyöngyvirágnak hívják.

Végre imbolgó fény közeledett, a palotából küldött inasok egész serege kutatta át az erdőt a kis királyleány után, aki boldogan indult haza megmentőivel az édes anyjához. A gyermek az erdőben töltött pár órai sötétségben már elveszettnek gondolta magát s farkasok, medvék támadásától rettegett. Hazaérkezve fellélegzett és felszabadult lélekkel sírva borult édes anyja karjaiba, aki megbocsátó szavakkal vigasztalta engedetlen kis leányát. A gyöngyvirágot pedig hátaltelt szívvel tette a szűz Anya képe alá.

Dr. K. P.-né.

FEJTŐRŐ

PÓTLÓREJTVENY
(Beküldte: Szolga Klára.)

—rén, —ivadar, —amás, —lbert, —ária,
—dám, —ani, —lrich, —ándor.

Most mondjuk ezt!

BETŰREJTVENYEK

I
TA Balaton

FELJEL T S
E

REJTETT SZAVAK

Talapat, — Kenyeros, — Tükörkép, — Har-
ramia, — Dráma, — Csapat.

A fenti szavak mindegyikében egy-egy kisebb szó rejtőzik. (Pl. Károly — Ár). E szavak kezdőbetűi egy török város nevét adják.

TREFÁS KÉRDÉS

Ha egy fehér macskát bedobunk a Vörös tengerbe, milyen lesz a fehér macska?

Megfejtési határidő: május 25.

A Gyermekrovat április 9-iki számában kö-
zölt rejtvények megfejtése:

Pótlórejtvény: Húsvét vasárnap.

Egy szó kerestetik: Meg.

Betűrejtvény: Baráti körben.

Számtani feladvány: 2,864,952.

Trefás kérdések: Zsámoly, padló, szerszám-
mal, biber.

Megfejtették: Kiszely Margit és Erzsébet, Ertsey Gabi és Attila, Juhász Ilonka, László Ildikó, Anderlich D. Zsolt, Lőrincz Böske, Kis Nusi, Milye Ibi, Schey Lulu, Hanák Sándor, Serly Mária, Szolga Klára, Nagyítóthy Tóth Abel, Horváth Erzsike.

A jutalomkönyvet Hanák Sándor (Fibis Nr. 331 Timis-Torontal) nyerte, elküldtük.

Asszonyok dolga

Mesterséges szépség

Nem merjük állítani, hogy a Természet műhelyéből csupa Vénusz kerül ki, de úgy véljük, hogy a hölgyek nagy többsége meg lehet elégedve külsejével. A valóságban azonban nincs olyan nő, ki ne találna magán javítani valót. Mi még csak meg lehetünk elégedve, mert hölgyeink igazán nagyon szerények és mértékletesek. Nem csinálnak olyat, mint pl. Kínában, hogy elnyomorítsák lábukat. Tudnak ők tüpegni a magassarku cipőben is. Lábujjhegyen járni ugyan se nem kellemes, se nem egészséges, de divatnak van olyan szép, mint a kínai. Javára írhatjuk azt is hölgyeinknek, hogy nem teováltatják bőrüket, fogukat nem reszeltetik hegyesre, fülükben karikát, hajukban tollakat nem viselnek, mint az 6- és újjvilág számos vidékén. Hála a kultúra áldásainak, a technika vívmányainak, van mivel kielégíteniök hölgyeinknek művészi hajlamaikat. Az arc, szemöldök, ajak, haj- és körömfestékek annyi színben és változatban állnak rendelkezésre, hogy egy szerényebb festő megélné belőlük. A manikűr-szalonokban egyelőre csak a körmeiket hegyezik. A tollakat se tűzik közvetlenül a hajba, hanem különböző igen elms formájú tartókba helyezik őket.

Ezek szerint rágalom volna azt állítani, hogy a mi hölgyeink eléggé el nem ítélhető hiszagtól vezettelve, kiforgatják magukat természetes műveltségük. Azok az árnyaltszerű változtatások, melyek a szépség érdekében eszközöltnének, igazán nem jöhetnek számításba. Ha valaki például húsz éven át viselt fekete haját platinaszőkére festeti, majd a legutolsó divat tanulmányozása után rövidesen megvörösödik, azon igazán nem kell fennakadni. Ahhoz is joga van mindenkinek, hogy olyan szemöldököt viseljen, amelyet akar. Ugyanez a helyzet az ajkakkal is. A csókratermett pici piros ajkak

tükkát Khasana s a nő-nem többi jövedője már megoldotta. Rózsás arczinért nem kell Svajc-ba menni, a bársonyos fehér teint problémája is meg van oldva.

Megtörténhetik ugyan, hogy eme ártatlan kis kozmetikai mesterkedések következtében tulajdon édesmamájuk se ismeri meg önmagát. Ezzel azonban ne törődjenek. Fontos az, hogy megőrizték szépségük természetességét. Mert higgyék el hölgyeim, hogy semmi sem árt annyit a női szépségnek, mint a mesterkélttség.

A nyerskoszt és a gyomorhajók.

Mintegy két évtizede valóságos szektája alakult ki a nyerskosztosoknak, akik azt hirdetik, hogy az emésztőszervi megbetegedések, sőt az összes betegségek elkerülhetők és meggyógyíthatók nyerskosztos életmóddal. Attól eltekintve, hogy ez az életmód borzasztó önmegtartóztatást kíván, a siker nem százszázalékos. Ime mit ír dr. Vancea Josef, Tg.-Mures, Str. Stefan cel Mare Nr. 14.

„...Mintegy tíz éve követem a nyerskosztosok tanácsát, húst ma sem eszem. Valóban megszabadultam nagyon sok szenvedéstől, azonban ideges gyomorhajóm nem múlt el. A szigorú étrendtől való legkisebb eltérés is fájdalmakat, szédülést, görcsöket okozott. Ellenben 2 üveg „GASTRO-D.“ elfogyasztása után teljesen megszűntek emésztőszervi panaszaim, nem érzek sem szédülést, sem görcsöket, ideges gyomorhajómból tökéletesen kigyógyultam. Nem mulaszthatom el kijelenteni, hogy tökéletesen meg vagyok elégedve az elért eredménnyel. A gyógyszer hatása igen meglepő. A „Gastro-D.“ kezelés törhetetlen híve vagyok és meg vagyok győződve arról, hogy ez a gyógyszer az összes emésztőszervi betegségeknek eddig soha nem tapasztalt kedvező hatást fejt ki.“ A fenti sorokhoz nem kell kommentár.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett, Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

Csinos tavaszi ruhák

Az idei tavaszi divat szereti az élénk színeket. Különösen a délutáni ruhákon érvényesül ez a tarkaság. A bő szoknyák járás közben igen kecses, fiatalos hatásuk s a színek kellemesen hatnak rajtuk. Képeink öt, ilyen színes, kedves délutáni ruhát mutatnak be:

Az első képen virágos selymekrepp ruha látható, hatásos, húzott díszítéssel.

A második: Angolos szabású ruha, színes szegélyű anyagból, a bő szoknya sűrű, apró plüssökbe van rakva.

A harmadik: Hosszú-újjú délutáni ruha, a harangszoknyán elől össze vannak fogva a ráncok s övben összetalálkoznak a derék túllbetétjeivel.

A negyedik: Délutáni ruha, a nyaknál puhan összefogott ráncokkal, melyek a mellnél folytatódva mennek át a szoknyába.

Az ötödik: Szorosan testhezálló, meghosszabbított derékrész, amely végiggombolódik, bő, csinos esésű szoknyával.

Ezeket a ruhákat fiatal leányok is viselhetik

Czelnay Eszter szakács-művészeti tanfolyamokat kezd Nagyváradon

Az inyesmeesterség, de különösen a cukrászat kiváló tanárnője, Czelnay Eszter Nagyváradra érkezett, hogy itt különböző tanfolyamokat nyisson a konyhaművészet remekeinek készítői módjával megismerkedni óhajtó hölgyközönség számára. Czelnay Eszter az inyesmeesterség nagy nyugati szaktekintélyeinél képezte ki magát és tudását a keleti konyha ma divatosságá vált szakismereteivel egészítve ki, figyelemreméltó sokoldalúsággal dicsekedhetik. Nevét előnyösen ismerik Erdély csaknem valamennyi nagyobb városában, ahol évek folyamán igen sok, látogatott és eredményes tanfolyamot rendezett. Kolozsváron, Temesváron s legutóbb a fővárosban is fogalommal vált Czelnay Eszter. Bucureștiben már évekkézelőtt megkezdte működését; először a magyar társadalom hölgyközönsége számára tartott előadásokat, majd a román és német közönséget ismertette meg — különböző nőegyletek kereteiben rendezett tanfolyamain — a választékos cukrászat, a finom hideg és meleg ételek készítményi módjaival. Minden tanfolyamát kiállításal zárta be Czelnay Eszter, amely minden alkalommal nagy érdeklődést váltott ki s a fővárosban is meleg elismerést biztosított a konyhaművészet magyar tanárnőjének. Nemrégiben érdekes szakácskönyve jelent meg s ebben a francia és keleti konyha számos olyan receptjét sorakoztatja fel, amelyek szinte nélkülözhetetlenek az úgynevezett reform-étkezés kedvelői számára. Nagyváradon most először nyit Czelnay Eszter tanfolyamokat a cukrászat, a büffé, a tejtermékek és meleg ételek új készítményi módjainak ismertetésére s bizonyos mennyiségű munkájáért itt is olyan érdeklődés fog megnyilvánulni, mint amilyen más erdélyi városokban is kibüntette őt.

Arcárcsünetések

<p>Lakás szavanként 3 lej</p> <p>Kiadó azonnalra egy kétszobás utcai lakás. Nagyvárad, Str. Take Jonescu No. 41.</p> <p>Kiadó udvari lakás: 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, június 1-től, — Nagyvárad, Str. Bratianu 61. szám.</p> <p>Utcai kétszobás, előszobás lakás, mosókonyhával, azonnalra kiadó. Nagyvárad, Strada Mihail Sorbul 11. szám.</p> <p>Kiadó június hó 1-re 1 kétszobás, konyhás, gangos lakás és két egy-szobás, konyhás lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13. szám.</p> <p>Nyarálóknak kiadó Petőfi-utca végén Nagyvárad, Str. Luini-lor 14. alatt 1 butor-zott szoba.</p> <p>A nagykarolyi Polgári Olvasókör vendéglője lakással együtt, szakembernek azonnal kiadó. Évi bér 15.000 lej. Italmérséi engedély szükséges. Értekezhetni Boros György kereskedővel, Nagykaroly.</p> <p>Adás-vétel szavanként 3 lej</p> <p>PUHA ÖLMCT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.</p>	<p>Eladó mély gyermekkoszt. — Nagyvárad, Strada Pasteur 13. szám.</p> <p>Angoranyulak (tisztá német faj) tenyészésre olcsón eladók. Nagyvárad, Str. Oituz 19.</p> <p>Üzleti redőny, ajtóval, tokkal eladó. Érdeklődni Nagyvárad, Tichindeal-utca 11. szám. Jancsó.</p> <p>Különféle szavanként 3 lej</p> <p>Elveszett péntek délután 5-7 között a Hegedűs Hir-lapirodától a Mizeriek kórházáig terjedő uton egy aranyozott kereszt. Kérem a becsületes megtalálót juttassa el azt a lap kiadóhivatalához, mert nekem az kedves emlék. Teljes értéket fizetek.</p> <p>Cserépkályhák javítását, átrakását, szabadalmazott rendszerrel készíti Besenyei kályhás. Nagyvárad, Str. Rosiorilor 15-a.</p> <p>Házvezetőnők elmenne középkori nő, vidékre is. — Burikné, Nagyvárad, Str. Simeon Barnut 30.</p>
--	--

LEGUJABB

Európai sajtóvisszhang Beck lengyel külügyminiszter beszéde nyomán

Széleskörű katonai szövetséget terveznek a tengelyhatalmak

Párizsból jelentik: A *Matin* londoni értesülése szerint a Moszkvában átnyújtott angol emlékirat közli, hogy *angol részről nem hajlandók elfogadni azt a szovjet javaslatot, amely szerint a nyugati nagyhatalmak a balti államokért is szavatosságot vállalnak.* Viszont a nyugati nagyhatalmak hajlandók belemenni abba, hogy háború esetén az oroszok csak akkor legyenek kötelesek segítséget nyújtani, ha Franciaország és Anglia már segítségére sietett az esetleges megtámadott országnak. Angol részről nem hajlandók katonai szövetséget kötni Szovjetországgal. Ennek oka az, hogy Angliában attól tartanak, hogy ilyen szövetség megkötése Japánra, Spanyolországra, Portugáliára, Lengyelországra és Romániára kedvezőtlen hatást gyakorolna.

„Fontos-e Lengyelországnak, hogy német területen keresztül is legyen kiútja a tengerhez?”

Londonból jelentik: A kormányhoz közel álló *Daily Telegraph* leszögezi, hogy a lengyel külügyminiszter beszéde után most már kétségtelen, hogy Lengyelország létfontosságú érdekének tekintik danzigi jogainak és a korridor sérthetlenségének fenntartását és semmi körülmények között sem hajlandó feláldozni azokat. A lap egy másik cikkében élesen szembeszáll a félhivatalos *Times* pénteki számában elhangzott véleménnyel, mely szerint Danzig nem ér meg egy háborút. A *Times* fejtegetésével szemben még élesebben ír a liberális *News Chronicle* és azzal vádolja a *Times*-t, hogy kísérletet tesz a müncheni békepolitika felélesztésére és megingatja a bizalmat az angol külpolitika iránt.

Érdekes, hogy a *Times* szombati vezércikke már merőben eltér az előző napokban tanúsított magatartásától. *Mig eddig kifejezetten hangoztatta, hogy Danzig nem ér meg egy háborút, szombati számában már azt írta, hogy egy német-lengyel háború kitörése elkerülhetetlenül világháborúhoz vezet.*

A „Daily Mail” Beck beszéde után arra a megállapodásra jut, hogy elkerülhetetlen a német-lengyel vívzály kitörése. Megállapítja a lap, hogy Angliának kötelessége Lengyelországot segíteni, ha függetlensége veszélyben forog. A továbbiakban azonban a következőket írja:

— Angliában senki sem akarja, hogy Lengyelország a mindenáron való békét elfogadja, de ez nem jelenti azt, hogy a nemzeti becsületet összekeverjék a kicsinyességgel. Lengyelországnak megvan a kiútja a tengerhez, Gdynián keresztül és sem az angolok, sem a franciák nem akarnak meghalni Danzigért. Talán a lengyelek igen?

A lap ezután fölveti a kérdést, hogy valóban

Párizsból jelentik: Francia diplomáciai és politikai körökben óztaftan elismeréssel állapítják meg, hogy Beck erőlesen és világosan foglalt állást a német követelésekkel szemben. Párizsban hangoztatják, hogy Franciaország Varsóval és Londonnal karöltve kész arra, hogy a béke megóvása érdekében teljesítse kötelességét. Remélik, hogy német részről sem fognak elzárkózni az európai nyugalom érdekében szükséges békülékenység elől.

„Nyitva állnak a kapuk a békés megoldás számára” — írja az olasz sajtó

Rómából jelentik: A „Popolo di Roma” a lengyel külügyminiszter beszédével kapcsolatban

többek között a következőket írja:

— Beck téttele lényegében az, hogy Németország követeléseket állított fel Lengyelországgal szemben, de ennek ellenében nem ajánlott fel semmit. Ebből a kijelentésből arra kell következtetni, hogy ha Németország tette ajánlatot, akkor azt Lengyelország vizsgálat tárgyává tehetné annak a lehetőségnek szempontjából, vajjon kielégíthető-e a német követeléseket? Ha pedig ez így van — már pedig ezt föl lehet tételni a lengyel külügyminiszter szavai után itélve — akkor nyitva vannak a kapuk a békés megoldás számára.

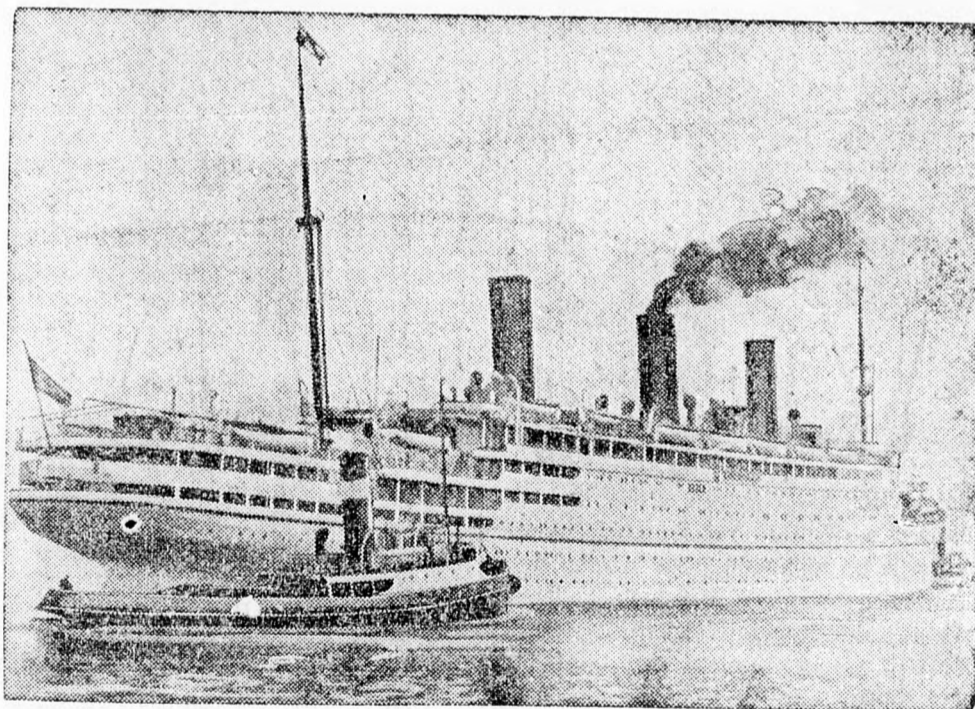
Mussolini Berlinbe utazik?

Párizsból jelentik: A „Ce Soir” úgy tudja, hogy Mussolini a közeljövőben Berlinbe utazik, hogy tárgyalásokat folytasson Hitlerrel. A francia lapok Göring, Ribbentrop és Brautchtich olaszországi tárgyalásait azzal magyarázzák, hogy a tengely-hatalmak széleskörű katonai szövetséget akarnak létrehozni.

Francia államtanács előtt a lengyel-német vívzály és a szovjet politikai fordulat ügye

Párizsból jelentik: A francia fővárosban szombat délelőtt tíz órakor államtanács ült össze, Lebrun köztársasági elnök elnökletével. Megbízható értesülések szerint az államtanács ülésének tárgysorozata a következő volt:

1. A lengyel-német vívzály állása Beck beszéde után.
2. Az angol-francia-török védelmi szerződés.
3. A szovjet politikai fordulat ügye.

Az angol királyi pár, újabb jelentések szerint az „Empress of Australia” nevű hajón fog Kanadába utazni. Képünk a hatalmas angol személyszállító gőzösről készült, amelyet most teljesen átalakítanak az angol királyi pár számára.

Akadályok merültek fel a horvát-szerb megegyezés ügyében

A horvátok hivatalos lapja megszakítottan mondotta a tárgyalásokat

Zágrábból jelentik: A horvát-szerb megegyezés ügyében az utóbbi napokban újabb akadályok merültek fel. A horvátok hivatalos lapja a *Hrvatski Dnevnik* már megszakítottan mondotta pénteken a horvát-szerb tárgyalásokat és nyílt levelet közölt Macsektől Szeethovicnak címezve. A levélben Macsek hivatkozva arra, hogy a régens-tanács nem hajlandó szentesíteni a megegyezést, bejelenti, hogy az ügyet a horvát népképviselő elé terjeszti. A horvát lapot e közlés miatt elkobozták, de a tárgyalások — belgrádi forrás szerint — tovább folynak. A helyzet pedig az, hogy ez az incidens meglehetősen elhomályosította a végleges megegyezés kilátásait. Belgrádban mindamellett reménykednek a kielégítő megoldásban.

Elhajózott Kanadába az angol királyi pár

London népének megható búcsúja VI. Györgytől és a királynétól

Londonból jelentik: London népe meglepetéssel melegséggel mondott istenhózzádot VI. György királynak és Erzsébet királynénak. György király és felesége az első angol uralkodó pár, aki átkel az Atlanti óceánon, hogy meglátogassa Kanadát és az egyesült államokat. Búcsúztatásukra megjelentek a kikötőben Mary özvegy anyakirályné, a királyi család tagjai és nagyszámú politikai és társadalmi előkelőség. Az uralkodó pár az Empress of Australia nevű luxuszőzön kél át az óceánon. Kíséretük 32 főből áll. György király és felesége május 15-én reggel 9 órakor érkezik Kanadába, Quebec kikötőbe.

Mary anyakirályné látogatása egy magyar grófnő festményeinek kiállításán

Londonból jelentik: Mary anyakirályné pénteken váratlanul látogatást tett Károlyi-Széchenyi grófnő festményeinek kiállításán. A királyné megvásárolta a grófnő két festményét, köztük anyai nagyanyjának, Rédey Claudina magyar származású grófnő arcképét.